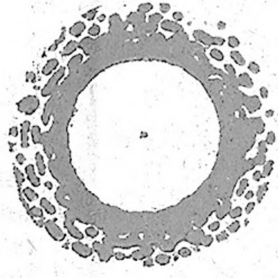
Öğretmenler, Cumhuriyet sizden fikri hür, vicdanı hür nesiller ister!
—ATATÜRK

SAHİBİ ve SORUMLU MÜDÜRÜ
TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI ADINA
İ. SAFA GÜNER
Teknik Sekreter: Murat ŞEN
HABERLEŞME ADRESİ:
Ihlamur Sk. No: 10/6-7 Yenişer — ANKARA
Telefon: 17 49 27
Dizgi ve Tertip: TÖYKO matbaası
Baskı: Devintes Matbaası

TÖS

15 Günde Bir Çıkar
Fiyatı 25 Kr.
Yıl: 1 Sayı: 8

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR

HAZİRAN 5 Çarşamba 1968

HALKIN DİLİNDEN

- **ANARŞİZM :**
  Ayrı ayrı çekme,
  Her düzene tekme.
- **ANARŞİST :**
  Düzen bozan, düzenbaz,
- **ANARŞİ :**
  Tüm sosyal düzenlerin karşısı,
  Bir bakıma çıfıt çarşısı,

S. G.

Milli Eğitim Bakanlığına
ANKARA

Ders yılı bitimine bir ay kala ÖĞRETMENİMİZ ÜNAL AKINCILAR'ın Denizli-Bozkurt ortaokuluna yapılan tayininin durdurulmasını ve anamızdan babamızdan, kardeşimizden daha çok sevdiğimiz, bizi aydınlatmak için herşeyini ortaya koyan öğretmenimizin geri verilmesini istiyoruz. Ve bu haksız tutumunuzu bütün gücümüzle, büyük bir üzüntü içinde kınamaktayız. Ricamızın mutlaka kabul edilmesini istiyoruz.

3-5.1968

İmza

Aşağıda imzaları bulunan "423" [illegible] Lisesi Öğrencisi

Sürülen Öğretmenler için Neler Yapılıyor

Aşağıdaki fotokopisini gördüğünüz mektubun uzunluğu 4-5 metre tutuyor. Aslı yerine ulaşmıştır.

Mektupta adı geçen Ünal Akın'cılara ihtiyaç üzerine yollandığı Bozkurt Ortaokulunda haftada 8 saat ders verildi!..

Başyazı

İşveren Oyunları

FAKİR BAYKURT
Genel Başkan

TÖS'ün uğraşacağı konulardan biri, "kademe sendikalığı" anlayışıdır. Yönetici arkadaşlarımız bu konudaki ana görüşleri bilmeli ve bunlarda birleşmelidir.

TÖS kurulmadan TÖDMF içinde örgütlenen öğretmenler üç yıl, Aydın (1962), Antalya (1963), Eskişehir (1964) kurultaylarında, "Yeni Anayasanın getirdiği sendikalaşma hakkını nasıl kullanalım?" diye tartıştılar. Kurulan komisyonlar ve genel kurullar, "Merkezi örgüt" biçimini uygun buldu. 624 sayılı kanun çıkar çıkmaz, buna göre hazırlanan Tüzüğü yürürlüğe koydular. TÖS kuruldu.

Kademeci örgütler ilerde bir üst kuruluşta (Konfederasyonda) toplansa bile, bölünen öğretmenlik gücünü ha dediğin zaman toplayıp etkili bir mesleki ve sosyal savaşa sokmak zor olacaktır. Nitekim şimdi en sade konularda bile birleşme sağlanamıyor. Öğretmen kıyımı diyorsunuz, kademenin biri çıkıp, tıpkı kıyımcılar gibi, "Evet kıyım vardır, ama suçlusu TÖS'tür!" diyor. Ortada bir sosyal güvenlik tasarısı var, "Haydin bir araya gelelim", geliyorsunuz, ali aşağı çekiyor, veli yukarı, günler haftalar, aylar, sonra kademeler birbirine... Eğitmenin, öğretmenin, orta ve lise öğretmeninin, kız ve erkek tekniğin, tarım, ticaret, ilâhiyat öğretiminin, öğretmen yetiştirmenin, müfettişlerin, yüksek okulların, eğitim enstitüleri ve üniversitelerin, memurların... Türkiye ölçüsünde ayrı örgütlerini kuracaksınız, şube ve merkez toplantılarına, kayıt ve kırtasiyelerine, çıkaracakları gazetelere, lokal masraflarına katlanacaksınız, sonunda oturup masalarda tartışma yapacağım, kadememin kaprislerini kurtaracağım diye 1) Fırsatları, 2) Emekleri, 3) Paraları, 4) Vakitleri ziyan edeceksiniz... Kademeci örgütler yüzünden dünyada çalışanlar sendika denen şeyden bezdiler. Yeni beliren kuruluşlar, "Bir iş alanında bir sendika!" "Bir patrona karşı bir sendika!" ilkesinden hareket etmeye başladılar. Aksi halde, kademeli kuruluşların herhangi bir yerine kundak sokup güçleri parçalamak, savaşı kırmak kolay oluyor. TÖS'ün "Güçlü sendika = Tek sendika!" ilkesi, "Eğitim-İş" alanında doğru bir ilkedir.

Doğrusu bu iken neden hâlâ bocalamaktayız? Bir: Hiçbir kötü düşünüşe dayanmadan, sadece sendikal bilgi ve deneylerimizin azlığından. İki: Bilerek, bilmeyerek işverenin oyununa geldiğimizden... Çalışan sınıflar içinde memurlar, aslında bürokrat bir tabakadır, devrimci nitelikleri azdır. Ama bunlar arasında öğretmenler, geldikleri ve hâlâ içinden çıkamadıkları orta halli ve yoksul aileler sebebiyle, ekonomik bakımdan adaletsiz bir toplum içinde kendilerine de adalet bulamadıkları için devrimci olmuşlardır. TÖS'ü de böyle çalıştırıyorlar. Ellerinde bilgi gibi çok etkili bir silâh vardır. Bunlar mali ve sosyal sorunların çözümlenmesini, tüm olarak Türkiye sorununun çözümlenmesinden ayrı görmedikleri için bütün ağırlıklarıyla Türkiye'nin bunalımına sebep olan bozuk derebeyi ve sermaye düzeniyle savaşa katılıyorlar. Ulusal bağımsızlığımızı da zedeleyen korkunç bir dış sömürüyü kırmak için antiemperyalist bir mücadeleyi kazanmak gereğine, sonra da içerde kapitalist olmayan bir kalkınma yoluna gidilmesine, alınterine, emeğe haysiyet kazandırılmasına inanıyorlar. Bu inançtır ki bugün gençliği, çalışan kimseleri, dürüst aydın ve siyasileri devrimci yapmaktadır. İçerde nve dışardan iliklerine kadar sömürülen bir halkın ödediği aylıklarla geçinen öğretmenler de elbet devrimci olacaklardır. Halkın tamamını kurtarma amacına yönelmiş bir sosyal mücadelenin içinde yer alacaklardır. Bunun gereği olarak da halkı uyarma görevlerini şevkle ve yılmadan yapacaklardır...

İşte bu tutum, bizim işverenimizin temsilcisi olan Milli Eğitim Bakanlığını çileden çıkarmaktadır. Onlar buna politika diyorlar. Yasal sınırların dışına çıkma diyorlar. Gücümüzü kırmak için de türlü çeşit yollara baş vuruyorlar. Sürüyorlar, açığa alıyorlar. Mahkemelere verip süründürüyorlar. Çalıştığımız çevreleri yaşanmaz hale getiriyorlar. İçimizden yağcı ve kişiliği zayıf olanları mevki ile, makam ile tavlayıp sarı sendika ve dernekler kurduruyorlar. Kademe olun, dünya böyle yapıyor, bilimsel olan budur görüşünü yayıyorlar. Sağ sol, ideoloji, doktrin, poli-

(Devamı sayfa 4'de)

Zorunlu Bir Açıklama

TÖS'ün Devrimciliğine Toz Kondurulamaz

Bütün "millîci" güçleri birleştirme ilkesiyle yayına başlayan ünlü "Türk Solu" dergisi, son aylarda, TÖS hakkında gerçeğe uymaz, yanlış yazı ve yorumlar yayınlamaya başladı. 28 Mayıs 1968 günlü sayısında, İstanbul şubemizin olağan genel kurul toplantısı dolayısiyle, gene böyle yanlış bir yorum yer alıyor. TÖS'te, "Meslek sorunları!" "Hayır, yurt sorunları!" diyen iki hizip varmış. Bu hizipler TÖS'ü parçalamak üzereymiş. Hiziplerin biri ayrılıp başka sendika kurmayı düşünüyormuş. Genel Merkez ve Şubeler görevlerine sahip çıkmalıymış.

Bir parça araştırma yapmadan, olup bitenlerin iç yüzünü bilmeden, amaç alınan kişilerle konuşmadan, sokakta ve kulaktan topladıklarıyla yazılan yazılar böyledir. Yazıp zihinleri bulandırırlar, sonra da "millîci" güçlerin birleşmesine yardım ettiklerini sanırlar.

Zorunlu olarak bir daha belirtelim: TÖS, yurt sorunlarına sırt dönelim de sadece meslek sorunlarıyla uğraşalım diyen bir görüşe hiçbir zaman sahip çıkmadı. Baştan beri, meslek sorunlarının yurt sorunlarından, (hattâ ekleyelim), dünya sorunlarından ayrılmazlığını iyi bildiği için, yasal koşulları da göz önünde tutarak, Tüzüğünü, Proğramını ona göre saptadı. Yayınlarında, bildirilerinde bu görüşü dikkatle korudu ve uyguladı.

Ancak, TÖS'ü bir meslek kuruluşu değil de, iktidara gelme işlekliği olan bir siyasî parti gibi anlamayı da doğru bulmuyoruz. Yurt sorunlarını kenara itmeden, öğretmen sorunlarıyla uğraşmamızın nedeni, bir parti değil, bir meslek kuruluşu oluşumuzdan ileri geliyor. Başka nasıl olacaktı?

"Fakir Baykurt'un meslek sorunları tezini savunduğu hatırlardadır!" diye yazıyor Türk Solu dergisi. Hatıralarına karışamayız ama, geçmişte böyle tek yanlı bir savunma hiç olmamıştır. Fakir Baykurt'un imzalı yazıları, binlerce öğretmen önünde yapılmış açık konuşmaları ve önemli değil ama birkaç tane de kitabı vardır. Bakın bakalım, böyle tek yanlı, "insan maddedir!", "Yok, insan ruh-

(Devamı sayfa 3'de)

—oOo—

TÖS Ülküsü

TÖS, Anayasamızın kamu hizmetlileri personelinin kuracakları sendikalara tanınan kamu hükümlerine göre yönetilir. Yasaların tanıdığı bu hakka dayanarak, TÖS'lü öğretmenin ekonomik ve sosyal hakkını koruyacak, yasaların işletilmesinde görülecek aksamaların giderilmesi için ilgilileri uyaracak, gerekirse sorumluları yargı organı huzuruna çıkaracak; bir taraftan da durumu duyurmak için basına açıklamalar yapabilecektir.

Üyelerinin daha mutlu ya-

(Devamı sayfa 3'de)

—oOo—

İrticaı Teşvik Ediyorlar

31 Mart ve Menemen olayları yakın tarihimizin sayfalarına masum ve ülkücü insanların kanını akıttılar. Cumhuriyetimizin lâiklik ilkesi üstüne titreyişimizin bir nedeni budur. Geçen yıl Horasan'da hastalığın mikroplardan değil cinlerden ileri geldiği zırvasını savuran örümcekli kafalar korundu. Bu yıl gene namusun peçe altında barınacağını sanarak Cumhuriyetimizin tekel ilkelerine dinamit koyan Erzurum'da iki öğret-

(Devamı sayfa 3'de)

TÖS Gemlik - Narlı Dinlen me Kampında bir gurup kampçı görülüyor.

NARLI-GEMLİK DİNLENME KAMPI AÇILIYOR

TÖS'lü Öğretmenin bütçesine göre tek dinlenme yeri

Kâr amacı gütmeyen kampımız, geçen yılın tecrübesinden yararlanarak, eksikleri giderilmiştir. Kampımız 21 Haziran - 29 Ağustos tarihleri arasında açık olup, onar günlük devreler halindedir.

1 — KAMP YERİ :

"TÖS Narlı Kampı" adıyla hizmete açılacak kamp,

(Devamı sayfa 3'de)

Sinop Semineri

Sendikamızın Sinop Şubesi 26.5.1968 Pazar günü bir Seminer düzenledi. 600 kadar öğretmen ve vatandaşın katıldığı seminer bir saatlik yemek arası ile saat 10'dan 17'ye kadar sürdü.

Şube Başkanı Erkan Turan'ın açış konuşmasından sonra söz alan Ayancık Şube Başkanı Muzaffer Kargıcı sendikal çalışmaların yurt sorunları doğrultusunda hızlandırılmasının önemini belirtti. Türkeli şubesinden Yaşar Şimşek TÖS'ün meslek ve yurt sorunlarının çözümü için çalışmalarını açıkladı. Genel Başkan yaptığı konuşmada ülke gerçeklerini ve sendikal savaşta başarının temeldeki

(Devamı sayfa 3'de)

—oOo—

TÖS, Üyelerinin Yanında

Karaman Şubemiz üyesi Mehmet Arıcı'nın dövülmesi ile ilgili dâva sonuçlanmıştır. Sendikamız hukuk bürosunca izlenen bu dâvada sanık 2 ay 6 gün hapse, 300 TL. manevî tazminata, 400 TL. maktu, 30 TL. nisbî ücreti vekâlete mahkûm edilmiştir.

TÖS Şübe Yöneficilerine Dikkat Onemlidir:

Sendikamız şubeleri Genel Merkezden hukuk yardımı isterken, bu isteği ileten yazıya bazı belgeleri eklemek zorundadırlar. Eksik belgelerle yapılan yardım istekleri zamanında yerine getirilememekte, gereksiz yazışmalar yapılmaktadır. Hukuk yardımı istenirken gerekli olan belgeler aşağıda sıralanmıştır. Şubelerimizin bu hususa dikkat etmeleri önemle rica olunur.

DANIŞTAY'DA AÇILACAK DÂVALAR İÇİN GEREKLİ BELGELER :

1 — Dâva konusu işleme ilişkin belgeler, (Nakil kararnameleri, işten el çektirme, Bakanlık emrine alma yazıları, emeklilik, terfi işlemleri v.s. gibi belgelerin asılları veya resmi onaylı örnekleri.)

2 — Tebellûğ ilmuhaberi veya tarihi,

3 — Dâva açılmasını isteyen üye tarafından TÖS Genel Başkanlığına hitaben yazılacak hukuk yardımı isteyen bir dilekçe (kısa olacak),

4 — Dâva açılmasını isteyen üyenin şubede hangi numarada kayıtlı olduğunu ve ödentilerini düzenli olarak ödeyip ödemediğini gösterir bir belge (Üyelik belgesi, şubece onaylı),

5 — Şube Yönetim Kurulunun hukuk yardımı yapılıp yapılmaması hakkındaki kararı,

6 — Olayları anlatan geniş bir rapor,

(Devamı sayfa 3'de)

—oOo—

TÖS'ün gücünden korkanlar

HASAN FIRAT
TÖS Pülümür Şubesi Sekr.

Yazılanlardan çok, kendinize dikkat edin. Montein kadar olamasanız bile, içinizde uyuyan cam kırıkları halindeki gerçekleri görebilirsiniz.

Hepimiz ayni okullarda okuduk. Öğretmenlerimiz ve kitaplarımız birdi. Atatürk her şeyden ziyade, bir tek şey söylüyordu: "Cumhuriyet sizden, fikri hür, vicdanı hür nesiller ister!" Yarın, herhangi bir tehlike anında Cumhuriyeti kurtaracak nesli biz yetiştireceğiz. Okuttuklarımız çocuk veya genç olabilirler. Bu gayeyi değiştiremez. Yeryüzündeki son müstakil Türk Devletini ayakta tutacak beyinler ve eller biz öğretmenlerin eseri olacaktır. Gel - gör ki, üzüntülerimiz pek çok:

Maaş az, toplum içinde değerimiz az, hükümetin şimşekleri her an üstümüzde... Bunlar, öğretmeni asil vazifesinden alıkoyan birer kör düğüm. Kör düğümler de ya çözülür atılır, ya da kesilir fırlatılır!.. Bugün en çok aradı-

(Devamı sayfa 4'de)

Sinop şubemizin sahneye koyduğu 72. KOĞUŞ tan bir sahne.

Tiyatro Çalışmaları

Daha önce Gerede Şubemizin sahneye koyduğu 72. Koğuş'u bu kez Sinop Şubemiz oynamaktadır. Sinop merkez ve ilçelerinde başarı ile yürütülen bu çalışmalar halkın yürekten takdir ve hayranlığını kazanmaktadır.

72. Koğuş'ta görev alan üyelerimiz :

1 — İzzet Beyoğlu - Kaptan
2 — Fikri Gökdal - Kara
3 — Selâhattin Yetkin - Berbat
4 — Ersin Günel - Kaya Ali
5 — Avni Bayrak - İzmirli
6 — Mustafa Atasoy - Tavukçu
7 — İzzettin Kefi - İşçi
8 — Lâtifi Şimşek - Sölezli
9 — Halil Karaman - Başgardiyan
10 — Erkan Turan - Gardiyan
11 — Fuat Demirci - Baba

Rollerini başarı ile oynadılar. Müziği Yaşar Kandemir yönetti.

Boyabat şubemizde (Zoraki

(Devamı sayfa 4'de)

ÖĞRETMENE MEKTUP

HALKA İNMEK

İ. Safa GÜNER

Sevgili arkadaş,

"Halka inmek" deyimini çok duyduk. Birbirimize de her fırsatta söyler dururuz. Sık sık konuştuğumuz, ya da dinlediğimiz, çok deyişler gibi, bu sözün de soyut bir kavram kaldığını sanıyorum. Kendimi yokladım somutlaştırmış değilim. Tartışma yapanları dinledim onlar arasında da bulanık kaldığını gösteren belirtilere rastladım. Bu yazıda "Halka inmek" deyiminin kavramı ile, uygulama yöntemlerini incelemeyi seçtim. Çünkü, halkın benimseyip beslemediği hiçbir şeyin yürütülemiyeceği kesin bir yargıdır bende. Kişisel sorun ve çıkarlardan tutunuz da, felsefe kavramlarına kadar, neyi eylem haline getirmek istiyorsanız mutlaka uygun bir ortama muhtaçsınız. Memur aylıklarının yükseltilmesi dahi halkın "evet memurların aldığı para azdır" demesine bağlıdır. Halkın kabullenemediği teklif ve önerilerin, bünyenin aktarma organı reddetmesi gibi, toplumda yer bulamayacağını iyi bilmekteyiz. Onun için deriz ki, toplum yapısına biçim vermenin en aydınlık ve en kestirme yolu eğitimdir. "Üyelerinin hak ve çıkarlarını savunmak" amacı ile kurulmuş sendikalar, bu amaçlarına erişebilmek için istek ve önerilerini halka benimsetmek zorundadırlar. Bir şeyin, "kendini kabul ettirmesi" de bu demektir. İşte meslek sorunlarının yurt sorunlarından kopmazlığı buradan geliyor. Topraktan fazla ürün almak, fabrikadan sağlam ve çok mal çıkarmak, bunları pazarda uygun fiyatlarla satmak ve de elde edilen parayı çarptırmamak insanın sıkı sıkıya bağlı olduğu şeylerdir. İnsan emeğine değer vermek onun ürettiği ürünlerin değerini ona teslim etmektir. Ayrıca onu, üretim ve yapıma devam edebilecek dirilikte kalmasını sağlayacak, olanaklardan yoksun bırakmamak demektir. Toplumları yönetenler buna saygı göstermezlerse insanlar arasında çalışmadan yaşama yolunu tutan asalaklar türer bunun da sonucu kapkaççılık olur. Ağustosun kavurucu güneşi altında şakır şakır ter dökerek ekin biçen köylü, örsünün başında kızgın demirine biçim vermeye uğraşan demirci, kışın insafsız soğuğu içinde çalışan temizlikçi, yüzlerce metre kerinliklerden maden çıkaran işçi emeğinin ürünü olan maddelerin elinden kolayca ve ucuzca alınıp başkalarınca kullanıldığını görünce çalışma isteğini ve gücünü yitirir. Kendi ürettiği malı kendisi kullanamayan ya da kullanacağı bir başka malla değiştirip bol bulamaç tüketemeyen bir insan emeğinin boşa gitmesini görmenin bunalımı içindedir. Bu kişi başka kişilerin hele kendisinden daha temiz giyinen, daha iyi yiyen, daha fazla gezen, eğlenen kişilerin dostu olamaz. Dost gözü ile görülmeyenlere el uzatılmaz. Onun için halka inmek zorundayız. Halka inmek halkın bizi dost edinmesini sağlamaktır.

Şimdi halka inmenin prâtik yollarını düşünelim. Dostluğun başlangıcı selâmdır. Selâm, iki ruhu birbirine bağlayan yoldur. Hatır sormak dostluğa giden yolun ikinci aşamasıdır. Sonra dert dinlemek, teselli etmek gelir. Hediye dostluğun maddi bağıdır. Yardımda bulunmak insanı, kendine yardım ettirmeye angaje etmektir. Başkalarının isteklerini anlayışla karşılamak kendi isteğinin rağbet göreceği ortamı hazırlamaktır.

Öyleyse,

Öyleyse sevgili arkadaş, her TÖS'lü üyenin yöneldiği bir vatandaş ya da topluluk olmalıdır. Vatandaşla dostluk kurmalı onların dertlerini paylaşmalıdır. Bilgi ve hünerlerinden onları yararlandırmalıdır. İşi biraz daha geliştirirsek, birer köyü dost köy seçmeli orayı sık ziyaret etmeli, köylülere şehirde rehberlik yapmalıdır. Güvenini kazandığınız insanlara ülkünüzü aktarır ve onları kendi kadronuza alırsınız. Kendi kadronuza katılan insan senin gibi senin çıkarını savunur. Saygılar arkadaşım.

ÇAĞDAŞ İNSAN

Talip APAYDIN

"İnsanlar yarandıkları kadar sahte aferin toplar, fakat dik durdukları kadar gizli bir itibar kazanırlar."

Çağdaş insan başeğen insan değildir. Hattâ başını dik tutan insan bile değildir. Çağdaş insan "baş kaldıran" insandır. Haksızlığa, zulme, kötülüğe başkaldıran insan. Bugün dünyanın her yerinde bu insan türünü artık bol bol görüyoruz. Çağın bilincine ulaşmış, geleceğe sağlam bakabilen, yani iyi yetişmiş insan başeğmez, "bana ne" demez, gerektiği yerde başkaldırır. Hayır der. Olmaz der. Çağdaş insanın niteliği budur.

Bizim Tevfik Fikret "hak bildiğin yola yalnız gideceksin" diyordu. Demekle de kalmıyor, dediğini bizzat yapıyordu. Bizim ulus bu tür insanı bağrına basar. Onu gizli bir beğeniyle onurlandırır. Atatürk'ün topladığı sevgi biraz da buradan gelir. Hayır denilemez bir güce, "hayır" dediği için. Onu yıktığı için.

Durum bu iken çevrenize bir bakın, ne de çok başeğen insan göreceksiniz. Yamulur yumulur zavallılar. Kim başa geçerse onun kulu olurlar. Gökten inmiş sanırlar. Onun da kendileri gibi bir insan olduğunu, onun da zayıflıkları, boşlukları bulunabileceğini düşünmek istemezler. Önünde eğilir bükülürler. Ellerine fırsat geçince başkalarından da aynı şeyi isterler. Yani alttakilere horoz, üsttekilere tavuk. Oysa insan normal olsa, herkese insanca davranabilse?..

Bir zaman bir Bakanlık müfettişi tanımıştım. Çatık kaşlı, afur tafur biriydi. Kesiyor biçiyordu. Öğretmen arkadaşlar titriyorlardı önünde. Onuruma dokunuyordu. Birgün okul müdürünü yanımda azarlayınca dayanamadım, sert şekilde karşılık verdim. "Böyle yapamazsınız, hata içindesiniz" dedim. Sana ne filân diyecek oldu, daha sert karşılık verdim. Kötü kötü baktı ve sustu. Bu insanoğlu... Ertesi gün baktım, herkese kaş çatıyor, ama bana gelince yüzü çözülüyordu. Okul Müdürü de şaşıyordu bu işe. Koluma giriyor, Talipciğim... filân diye yağ çekiyordu. Samimi değildi, biliyordum. En azdan sicilime "dikkafalı, saygısız" diye yazmıştı. Yazsındı, aldırmıyordum. Ben hiç de dikkafalı değildim.

Yıllar sonra bu müfettişle Ankara'da tekrar karşılaştık. Müfettişlikten alınmıştı. Boynuma sarıldı, yüzümü gözümü öptü. "Siz haklısınız Talipçiğim, yerden göğe haklısınız. Bu bakanlık... Bizler... Çürümüşüz. Korkuluktan başka birşey değiliz..." Daha neler? Önüne gelene attı tuttu. Sövdü saydı. Ağlamaklı oldu.

Şunu bir daha anladım, başeğmek, yutmak, eğilip bükülmek yol değil. Saygısızlık kötü ama yaranmak ondan da kötü. Hem saygı nedir? Saygı ve sevgi doğal olmalı. Yaranmak biçimine girmemeli. Çağdaş insanın saygısı eşitlik sınırları içinde geçmeli. Çağdaş insan, onurunu kimseye çiğnetmez. Yeri gelince ve haklı olunca, başkaldırır. Hele Türk halkı gibi ortaçağlıktan kurtulmağa çalışan bir halkın eğitiminde başeğen değil, başkaldıran insan yetiştirmeye çok dikkat edilmeli.

Şair ne demiş;

"Küçükken kuzu gibi olmamızı isterler
Büyüyünce koyun gibi gütmek için bizi"

Koyun gibi güdülmemeli artık b ulus. Ve bu ulusun bireyleri başeğen değil, gerektiği yerde başkaldıran insan olmalı. Yönetenlerin işine gelmez bu elbet, ama yönetilenlerin, yani çoğunluğun işine gelir.

—oOo—

TÖS'ÜN OYUN ATILIMLARI

Erhan EKİCİ
Mecitözü

Oyunun yurt kalkınmasına olan katkısını, TÖS'ün bu alandaki atılımlarına geçmeden, oyunun geçmişi ile ilgili birkaç söz etmek yerinde olur kanısındayım.

Tümümüzün bildiği gibi ilk oyunlar; eski Yunanistanda tanrı Diyonisos Yortularında ve çalgılı bayramlarda güldürü oyunlarıyla başlamıştır. Daha sonradır ki doğanın acıklı olayları, kahramanlık, tanrıların acıklı olayları ile tüm ulusu kökten etkileyen acıklı olayların oyun konularına girmesi ile "trajedi" acıklı oyunlara geçilmiştir. Bunları güldürü - acıklı "dramlar" izlemiştir. Eski Yunanlılar doğanın doğal sarkıntıları da ulusa öğretebilmek ereği ile "Anfitcatr" adı verilen ve Yunanistan, Ege kıyılarında sayıları yüzleri bulan oyun yerleri yapmışlardır. Ve çevreyi donatmışlardır. Ancak bundan sonradır ki ulus eğitilebilmiş, bu gün bile hayranlık duyduğumuz bir sosyal düzen ve tüm acunu etkileyici ekin yaratabilmişlerdir.

Anadolu ve Yunanistana daha sonra birçok ulus egemen olmuş sonunda bu el değiştirme Türklerde karar kılmıştı. Aynı topraklar üzerinde tam 6 yüzyıl kalmışız. Bu uygarlığın beşiği olan yerlerde ne yapmışız ve ulusumuza ne kazandırmışız, dersiniz? Hiç... Binlerce akın... varmışız taa... Viyana kapılarına değin. Beleşten bir yaşama düzeni kurmuşuz. Bu düzeni izleye izleye günümüze değin ulaşmışız. Arabın ekinini belleten okullar açıp mollalar yetiştirmişiz. Karagöz denen bir ortaoyunu atmışız ortaya. Yüzyıllar boyu iki söz ebesinin maskaralıklarına kahkaha atmışız.

Neden sonradır ki usumuz başımıza gelip geriliğimizi anlamış, dizlerimize iki çakıl taşı vurmuşuz. Ne var ki o zaman da dizlerimizi sakat edip emeklemeğe başlamışız bu alanda. Dört - beş devlet kurumu ve özel kurum ile dâvayı geçiştirmiye çalışmışız. Şimdi de aynı yoldayız. Olmaz beyler oyun taa... köye inmeli. Memedler, Irazcalar, Kezbanlar, Aliler onun yararını bellemelidir.

Onları hem eğlendirmeli, hem de ekinlerini arttırmalıyız. Bakın; Bir kişi çıksa da "Kardaşlarım ağanız sizi sömürüyor, hocanız size dini yanlış belletiyor" dese hem taşı hem de damgayı yiyiverir. Fakat bir kez oyunu götürün köye bir görsün gözüyle kendi yaşamını sahnede. O zaman hem alkışlıyacak hem de aha bizim İmam, aha Sarıca Ağa deyip benzetme yapmaya ve uyanmaya başlıyacaktır.

Bu alanda en etken iki kuruluş olacaktır. Varsın özel ve devlet kurumları kentliyi eğlensinler. Bu kuruluşların ilk basamağını okullar, ikinci ve en etkenini de TÖS'ün oyun kolları yapacaktır.

Okullar ki bu alanda şimdiye dek en yararlı olanlardır. Amma yetersizdirler. Çünkü bu alanda geniş bir atılımları yoktur. Gönül, Bakanlığımızın oyuna biraz daha eğilip okullara bir oyun dersi koymasını diler. Ancak o zaman okullar gereği gibi yararlı olabilir. Fakat bir küçük kent ilk kez oyunu yine onda görebilmektedir.

TÖS'ün oyun kollarına gelince; Bunlar henüz tam gelişmemişlerdir. Yalnız örneklerini gördük ve başarılarını candan alkışladık. Öyleyse yapacağımız ne olmalıdır: Her TÖS Şubesi kendi içinde bir oyun kolu kurmalıdır. Oyuncu yönünden hiçbir sıkıntımız olmıyacaktır. Çünkü her öğretmen oyuncudur, görevi gereğince. Öğretmen her boyaya giren üstesinden gelen demektir. Paraca bir kuşkumuz olamaz, çünkü arkamızda adlı şanlı TÖS vardır. Hangi oyunu oynamaya kalksak kent ya da köyümüze dek istenileni gönderecek güçtedir. Öyleyse tek eksik yönümüz, atılım eksikliğimizdir. Bunu da başarır ve her TÖS Şubesi bir oyun kolu kurarsa hem görevimizi daha iyi yapar, hem de köy kalkınmasına ulusun uyarılmasına katkımız artar.

Biliyoruz biz elbette Devlet ya da özel kurumlar denli başarılı oyunlar oynıyamıyacağız. Amma onlardan çook alkışlanacağız ve etkili olacağız. **Parolamız: her TÖS şubesinde bir oyun kolu olmalıdır.**

Okul Hademeleri örgütlenmelidir.

AHMET BENLİ
(Fırat İlkokulu hademesi
Malatya)

Örgütlenmenin önemini açıklamadan önce bir kaç noktayı cevaplandırmak zorunluğunu duydum. Okul hademelerinin içinde bulunduğu sıkıntıyı ilgililere iletmek ve duyurmak üzere Malatya hademeleri olarak bir bildiri yayınladık. Bu bildirimiz Akşam gazetesinde Sayın İlhami Soysal, değerlendirdi. Halktan yana olan TÖS'ün yayın organı (TÖS GAZETESİ) de yayınladı. Bunun üzerine bir çok illerde ve ilçelerdeki okul hademeleri mektup göndermişler. Kimisi yaşantımı ve genel durumumu soruyorlar, kimisi örgütlenmenin önemini hararetle savunuyorlar. Bu yüzlerce mektubu yanıtlamak elbetteki zor.

Bu sütunlarda tümüne teşekkür ederek aynı amaçta olduğumu açıklarım. Niçin örgütlenelim, sorusunu yanıtlamak için bir örneklemeye girmek zorunluğu vardır.

Ben hademe olmadan önce bir işbulma çabası içindeydim. İlimizde ve yöremizde (İş yapar) diye adı çıkmış ne kadar sayılı kişi varsa hepsinin kapısını aşındırdım. Belki günlerce bedava işlerini yapmıştım. Ellerini defalarca öpmüştüm. Bir iş bulmaları içindi bunlar. Düzen böyle yapmamı gerektiriyordu. İş sahası az, işsiz çoktu. Bir köle hayatı yaşıyan bir ilkokul hademeliği için enaz 150-200 kişi koşuyordu. Elbetteki dayısız, torpilsiz hademe alınamıyacaktı. Bir okadar da aracı gelmişti. Bu işi kopartan kişinin (Torpil) forsu yükseldikçe yükseliyor ve namı etrafa dağılıyordu.

Ben de böyle bir ortamda yaşıyordum. Hekimhanın Kurşunlu köyünde 6 nüfuslu fakir bir ailedeyim. Babam ve anam ilkbaharın ilk aylarında taşaronların emrinde çalışmaya çıkarlar. Ora senin, bura benim diye il il, dağ dağ dolaşırlar, kışın köye dönerlerdi. Dokuz ayın kazancı üç ay kışın yetmiyordu. Yeniden Taşarondan borç alıp yiyorduk. Yıllarca devam etti ve edecekte. Zoraki ilkokulu bitirmiştim, askerliğimi yapmış ve köye dönmüştüm. Askerlikte birşeyler öğrenmiştim. Gözlerim açılmış ve sömürüldüğümü görüyordum. Ama engel olmaya ne ekonomik gücüm ve ne de kültürel bilgim yetmiyordu. Kurtulmak için iş peşinde koşuyordum.

(İş yapar) dayıların kapısını aşındırmaya başlamıştım. Yolunu buldum. Sevinçliydim. Malatya'nın Fırat ilkokulunda açık bir hademe kadrosu vardı. Hemen denen yollarla hademeliği elde ettim.

Çok mutluyum. Hayaller kuruyordum. Kısa bir zaman içinde ev yapıyor ve para biriktiriyordum. Nasıl yapmıyayım, köyde babam ve anam ancak yılda 1500 lira kazanabiliyorlardı. Halbuki ben ayda 200 lira alacağım. Bir yılda 2400 lira eder, 1500 lirasını rahat rahat yerim. Geri kalanı biriktirerek hayallerimi gerçekleştiririm, diyordum. Bu hayallerle girdim hademeliğe. Sabahın erken saatinde geliyor ve gecenin geç vakitlerine kadar okulda kalıyordum. İlk hademeliğe köydeki giysilerimle girmiştim. Bu acayip kılığımı düzeltmek için öğretmenlerin kimisi caket, kimisi ayakkabı, kimisi gömlek veriyordu.

Diğer hademe arkadaşlarım da okula gelen velileri dış kapıya kadar uğurluyorlar ve pön, pön okul kapısından bakıyorlardı. Acayıbıma gidiyordu. Daha sonra nedenini öğrendim ki tüm hademeler çok perişanlarmış ve geçinemezlermişde. Onun için velilerin eskilerini almak isterlermiş. Ama veli ne yapsın, evindeki hizmetçiye mi versin, mahalledeki dilenciye mi versin. Perişanlar bir, on değilki.

Tüm hayallerim suya düştü. Gerçi ben, babama göre iyiydim. Ona göre sınıf değiştirmiştim. O yılda 1500 lira kazanırken ben 2400 lira alıyordum. Ama kazın ayağı öyle değildir. Yine geçinemiyordum, ev kirası, elbise vesaire masrafı insanca yaşamamı engelliyordu.

Bu anormal gelir dağılımı, beni üzüyor ve okumama sebep oluyordu. Akşam ortaokuluna devam etmeye başladım. Gündüzleri okul hademeliği, gece okul hayatı başladı.

İşte okul hademelerini kendi sınıfın bilincine vardırtmak, hakkını korumak için (Eğitim - İş) sendikasını kurmak istedim. Teşebbüse geçtim. Karşımıza Yargıtayın bir kararını çıkardılar ve (D) cetveline göre memur olduğumuzu söylediler. Ama okur - yazarsız memuruz. Ayrıca memurlara verilen zammın ve çocuk paralarını da alamıyoruz. Evet ne memur ve ne de işçi olduk. Bu duruma göre yeni bir 3. sınıf çıkıyor karşımıza. O da hademeler sınıfı. Yani köleler sınıfı. Yer yüzünün en cimri ve iktisatçısını getirin 250 lirayla 5 nüfuslu aileyi geçindirsin. İmkânı var mı? Ama biz hademeler bu parayla geçiniyoruz. Gel de bize sor.

Elbetteki Anayasamızda böyle bir ayırım yoktur, ama çıkarcılar bunu yapmıştır. Çünkü hizmetçi, odacı vesaireler zenginin kapısındadır. Artacak ücreti onlar vereceklerdir. Böyle yaşarsak onların kârı vardır. Neyse biz örgütlenmek zorundayız. Anayasamız bize bu hakkı vermiştir. Onun için örgütlenirsek, çıkmayan sesimizi duyurursak, bundan böyle haklarımızı alacağız.

Şu anda hademeleri örgütlendiren bir sendika kurulmuştur. Bu sendika (Üniversiteler ve okullar hademeleri sendikasıdır. Adresi Sanayi Caddesi Demir İşhanı No: 17/63 Ulus - Ankara) Hepimiz burada toplanalım. Her ilde şubelerimizi kuralım. Bu perişanlıktan ve sefillikten kurtulalım.

Bu örgütlenmede yine öğretmenlere ve özellikle TÖS'e görev düşüyor. Çünkü biz hademeler, bu tip örgütlenmenin neler sağlıyacağını bilmiyoruz. Her öğretmen kendi okullarındaki hademelere yardımcı olursa bu iş daha çabuk gerçekleşir. Zaten öğretmen demek tüm toplumların Anayasa dahilinde örgütlenmesini istiyen ve yardımcı olan kimse demektir.

Vicdanı sızlıyan ve yurdunu seven, insanlığa hizmet eden herkes bu zavallı hademelerin elinden tutar kanısındayız.

Tüm öğretmenlere ve hademelere sevgi ve saygılarımı sunarım.

Milliyetçilikte Eylem

HAKKI ERDOĞAN
Aksaray

Milliyetçiliği bazan çok soyut bir kavram durumuna sokuyorlar. Her kafa kendi fikir potasında bunu başka, başka biçimde tanıtlıyor. Çoğukez işin sözel tarafı başa güreşiyor. Dudak milliyetçiliğine ilişkin cılız lâf çalımlarının rampasında kişilik arayan basit komplekslerin oyuncağı olanlarda oluyor. Dilimi tutarım, suya sabuna dokunmam, bana ne emir verirlerse onu yaparım gibi misyon düzüntüsü sözlerin çemberini kıramayan, kapıkulu uşağı durumunda olanları da görüyoruz. Gelişmeğe değin her toplumsal çalkantı böylelerinin yaşam düzenini bozuyor, uykularını kaçırıyor. Yeterki ulaştıkları içgüdüsel ve biyolojik dengeye dayalı mutlulukları bozulmasın. Bunlarda us'un yolu mideden geçiyor hep. Daha doğrusu solucana benziyorlar bunlar. Ağızlarından alıp arkadan çıkarmadan başka eylemleri olmuyor. Görülüyor ki o zaman böylelerinde düşünsel güce dayalı eylem olmayacaktır.

Halbuki bizim aradığımız, önce bir dâvanın adamı olmak gerek. Dâvada ancak gelişmiş kişilikte oluyor. Kişilikçe gelişmemişlerin dâvası olmuyor zaten. Bir dâvanın üstesinden gelememe yetersizliğinde kalıyorlar. Öğretmenlerden aradığımız, öğretmene has gerçek kişiliğe ulaşıp ulaşmadıklarıdır. Özellikle kişiliği gelişmemişlerin hayatı kısır ve kişisel çekiştirmeler içinde geçmektedir. Aşağılık kompleksi içinde basit düzenbazlıkta kişilik yapma çabasındadırlar. Başkalarının üstünlüklerini bir yergi içinde çekiştirirler. Biz, böylelerini, basit ihtirasların yarattığı kompleks çukurlarından kurtararak yurt sorunlarına eylem içinde eğilmeğe doğru yöneltiyoruz. Küçük çabaların ve göstermelik pozisyonların bürüntüsünden uzak kalmalarını sağlamağa çalışıyoruz. Basit baskıların etkisine kapılmadan, bir güçlülük içinde yüreği yurt sorunları için çarpan kişilikte insanlar yetiştirmek eğitimde baş hedefimiz olacaktır.

Pasif ve eylemden uzak, ayda beş lira vererek sendikaya üye olmayı basit kuşkularının giderilmesine çare sayıp, sendikacı olmağa yeltenenleri bugünkü sendikal anlayışımızla hiç bir zaman bağdaştıramayız. Bizim sendikacılığımız demokratik hakların alınabilmesi için kavgacı ve döğüşçüdür. Afyon yutmuşluğun miskin rahatlığı içinde dilini tutan, en yakın arkadaşlarının yanında bile yurt sorunlarını, tavşandan korkak tilkiden kurnaz ürkeklikte eyleme dökmeğe cesareti olmayanların sendikacılığından fayda doğmayacaktır. Bu denli davranışların sahibi kişilerin ulus sevisinde yerleri olamaz. Silikleşmiş kişiliğin adamıdır bunlar. Kişilik dediğimiz oluşum, yüce duyguların insancıl ve demokratik ölçülerde insanın ruhsal varlığına oturması, değişmeyen prensiplerde dönüşen toplumsal ihtiyaçlarda davranışların eyleme dökülerek kişiyi dışa karşı temsil etmesi ile mümkün olur. Böyle olunca kişiliği salt basit kuruntuların sen, ben yergileri içinde bırakmamalıyız. Aynı zamanda milliyetçi bir düzeyde geliştirmeliyiz. Milleti sevebilmek, milleti meydana getiren kişilerin insanlık haklarını fırsat ve imkân eşitliği ilkelerine uygun ortamda vermekle mümkün olacaktır. Demokrasinin kişiye tanıdığı fırsat ve imkân eşitliği bizde, halkın aydınlanmasını sağlıyan Köy Enstitülerinin kapatılması, imam-hatip okullarının açılması, kuran kurslarının çoğaltılması fırsat ve imkânını veren mânada gerçekleştirilmeğe çalışılmaktadır. Bu bir eşitlikse zengin çocukları bu fırsatın bahşettiği imkânları imamhatip okullarında ve kuran kurslarında okumakta bulmuyorlar da, özel kollejlerde okumakta buluyorlar? Fırsat ve imkân eşitliği, sınıfsal farkları bir tarafa atarak toplumun çocuklarına ayni eşit çizgide ileriye marş, marş, deseydi; köylü çocuklarının kaderi köyde kalmak mı olurdu? Yoksa kapasitesi ve olanakları oranında yükselme imkânını mı bulurdu?

Örneğin bu temel unsurlar Köy Enstitülerinde çobanın, çırağın, çiftçinin çocuğunu adam ederek beş altı yılda yirmi bine yükseltti sayısını. Beş yıl gibi kısa bir tahsilin yarattığı kabiliyetler burjuvaziyi korkuttu. Klâsik kalem sahiplerini kıskandırdı. Bugünün aydınlarının asıl uğraşısı olan toplumsal gerçeklerin kalemle konuşturulması öncülüğünü, doğa ile içiçe yaşayarak yüksek ideallerin inanmışlığına bilimsel katkıları katarak yetişen Köy Enstitüleri yaptı.

Bugün edebî sanatta, politikada, herkes halkın gerçek dertlerini kendilerine konu etme yarışındadırlar. Halkın derdi ile kim çok uğraşırsa o halktan yana olduğunu gösteriyor. Bu da halka bakıp halkı yazan ve anlatanların çabasında başarılı oluyor. Erdemliğin ölçüsü istismarsız halktan yana olanların kişiliğinde temsil ediliyor artık. Eskilerin lâleli, güllü, bülbüllü yazdıkları konulara bakan yok şimdi. Anadolu halkı kendinde özleşecektir gayri. Yurt severlerin halk ateşi toplumsal dertleri deşeleyen kalemlerle dindiriliyor. Her konu bilimsellikte çözülecek bundan sonra.

İşte bu saydıklarımızın kökeni, Köy Enstitülerinin gerçekçiliğe ilişkin yarattığı temel felsefeye dayanmaktadır.

Yurt sorunlarına ilişkin bir konuya dokunuvermeğe, gör hemen izmli bir damga yersin. Tartışmayı bir terminolojiye bağlamağa lüzum yoktur. Bizdeki gerçek çözüm yolu bekleyen sorunların gene bizim şartlarımızda özleşen bir tutumda çaresi ve olanağı olmaz mı hiç? Mustafa Kemal takip ettiği işine çözüm yolu ararken sıkışınca işin çözümüne uygun bir terminolojiye mi bağlı kaldı. Yoksa gücünü halkın gerçek dâvasından alarak kendi yaratıcılığında mı ileriye doğru işi yöneltti? Dâvayı terminolojik bir bağnazlıktan kurtararak, yüzümüzü halka çevirelim. Milliyetçiliğimizi eylemde, halkın medenî sosyal haklarında gösterelim. Dudakta ve lâfta kalan vatan, millet, din, iman, falan, filân yerine toplumumuzu medenî milletler düzeyine ulaştırmağa engel sorunların kalp bağına el atalım. Mademki damarlarımızda Türk kanı varsa bakar kör olmadan hep beraber daima ileriye doğru, yazalım, çizelim. Bu vatan bizim. Damarlarımızda Türk kanı dolaştığına göre Ata'ya olan sorumluluğumuzu ancak böyle yerine getirebiliriz.

HEP O KAVGA

M. NURİ AYVALI

Bu kavga tâ.. II. Mahmut zamanında başlamıştır. III. Selim zamanında sürmüştür. O zaman yeniçeri ocağı, ûlemâ ve Sarayın ileri gelenlerinin ittifakı ile yenilik taraftarı olan bu iki Padişahın kelleleri gövdelerinden ayrılmıştır. Ana yenilik fikri, uygar olma düşüncesi öldürülememiştir. Fikir ve eylem plânında sürüp gitmiştir bu savaş, sürüp gelmektedir.

Bu, "eski" ile "yeninin" savaşıdır.

Birinci Ulusal Kurtuluş Savaşı başladığı zaman eskinin artıkları savaşa, bağımsızlığa, daha doğrusu Gazi Mustafa Kemal'e karşı cephe almış ve "Bolşevik namı altında dört yüz senelik din ve devlet düşmanımız olan Moskoflardan çıkmış muhalifi şer-i şerif ve mugayir-i kanun olan bir âdete kapılan bir takım eşkiya, vatanı kurtaracağız, diye Anadolu'nun siz saf ve namuskâr ahalisini aldatarak Padişahına, halife-i müslümine isyan bayrağı çekmişlerdir." diyecek kadar işi ileri götürmüşlerdir. Gazi Mustafa Kemal'in Anadolu İhtilâlini başarı ile bitirmesi ile bu halife özlemcileri, bu ümmet dönemi artıkları selâmeti susmakta bulmuşlar; hele bir kısım suikast girişimleri de başarısız kalınca inlerine iyice çekilmişlerdir. Ne zaman ki çok partili demokrasi döneme geçilmiş, bunlar da inlerinden yavaş yavaş çıkmağa başlamışlardır. İsmet Paşa'nın verdiği tâvizlerle daha da açığa çıkan şeriat özlemcileri 1950'de İsmet Paşa'nın Devlet - Parti'sine halk ve aydınla birlikte bir güzel ders vermişlerdir. Halk, yeni partide de aradığını bulamamış, aydın kitle "Karacüppeliler" olup çıkmıştır.

Bugünkü görünüm ise gerek II. Mahmut dönemine, gerekse de III. Selim dönemine taş çıkartacak biçimdedir. Ancak o zamanki durum ile bugünkü arasında önemli bir fark vardır: O zaman gerici unsurun yanında olan ordu, bugün, devrimci cephede yerini almış ve "Halk Ordusu" niteliğine gelmiştir. Bunu bilen şeriatçı unsur ordu kademelerine din adamı kılığına girmiş şeriatçıları sokma plânları peşindedir. Düne göre oldukça da örgütlenen bu "habis unsurlar", "insan avı"nden söz edecek kadar da gözü kararmış hale gelmişlerdir. Geçirdiğimiz yıl içinde Türkiye'de bin ALFABE'ye karşılık, iki bin elifcüzü basıldığı gerçeği de gözönüne getirilirse, durumun ne derece korkunç olduğu meydana çıkmaktadır. Durumun ciddiyetini çok geçte olsa anlayan Sayın Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'ın da Kurban Bayramı mesajı bu bakımdan son derecede ilgi çekicidir.

İşte, son yıllarda uygulanan "Öğretmen Kıyımı"nın nedeni, kökleri tâ buralara kadar gitmektedir. TÖS, çağ dışı, akıl dışı, bilim dışı ve hattâ bu insanlık dışı gidişe karşı olan gerçekçi, uluscu, devrimci, anayasacı ve millici öğretmenleri çatısı altında topladığı içindir ki bütün geri çevrelerin yıldırımlarını üzerine çekmektedir. Çeşitli yerlerde kıyıma uğrayan öğretmenlerin serüveninde hep aynı panaroma karşımıza çıkmaktadır: Gerek din adamı kılığına girmiş, gerek politikacı kisvesine bürünmüş şeriatçılar türlü tertiplerle en seçme öğretmenleri mağdur etme yollarını aramaktadırlar. Bunda bir noktaya kadar başarılı da oluyorlar. Fakat bu noktada sevinilecek bir aşamaya varmak üzereyiz: Halk, işin içindeki oyunu çakmağa başlamıştır. Halk, TÖS'ü bilmektedir, öğretmene, kıyımın ne demek olduğunu, sebebini sormaktadır. İyice anlatıldığında da çok güzel anlamakta ve işin bilincine vararak TÖS'ten ve TÖS'lü öğretmenden yana ağırlığını koymaktadır. Bu, bizi şu sonuca götürüyor: Halk gerici ve yobaz olmadığı gibi, gerici ve yobazdan, politikacı kılığındaki şeriatçıdan da yana değildir. Ne var ki sorun ona anlatılabilsin.

Öyle ise TÖS Genel Merkezinin de önerdiği ve salık verdiği gibi TÖS'lü öğretmenin halka gitmesi gerekmektedir. Çünkü:

"Dört nala gelip uzak asyadan
Akdenize bir kısrak başı gibi uzanan
bu memleket bizim."

Ve biz bu vatan üzerinde yaşayan insanların öğretmenleriyiz, şunun bunun değil. Öyleyse bu insanlara gidelim, kurtuluş, onları aydınlatmaktadır.

—oOo—

BİR KÖYLÜNÜN SORUSU

Kentin uzak bir köyünde yapıyordum öğretmenliğimi... Sıcak bir gündü. Köyüme giden minübüslerden birisine binmiştim. Araba tamamen dolmuştu. Soför orta yerlerdeki bir boşluğa ufak bir tabure yerleştirdi. Bana oturmamı söyledi. Ben sağlanan yere oturmaya çalışırken, bir köylü yerinden kalktı. Kendi yerine oturmam için ısrar etti. Kırk yaşlarında olabilecek olan bu köylüye, yerinde oturması için ben de ısrar ettim. Benden beş altı yaş büyük olan bu kişinin yerine oturmamın doğru olmayacağını söyledim. Fakat köylü beni dinlemedi. Yerine beni oturttu. O da benim yere oturdu. Birbirimize yakındık.

Hava oldukça sıcaktı. Arabanın içerisinde buram buram terliyorduk. Bereketli Adapazarı ovasındaki, pancar çapası yapan köylüleri seyrede ede gidiyorduk köyümüze...

Yerini veren köylüm bir ara bana doğru eğildi "Hocam sana bir soru soracağım. Sen ne kadar olsa bizden fazla bilirsin. Okumuş, yazmış bilmiz kişisin" dedi.

Önce güldüm köylümün bilmiş kişisin diye söylediği sözüne... Çünkü hiç bir zaman bilmiş bir kişi olmadığımı zannediyorum. Söyle ne söyliyeceksen. Şayet, bilirsem veririm sorunun cevabını dedim.

Yanık suratlı, tıraşsız. Soluk kasketli, eski giysili köylüm gözlerimin içerisine baka baka "Hocam ben taş ocağında taş kırıyorum. Yıllardan beri bu işle uğraşıyorum. Ellerime bak her tarafı yara. Beş çocuğu bu eller besliyor. Benimle beraber o ocakta elli dokuz kişi daha var. Hepsi de aynı gördüğün gibiler. Bir türlü anlayamıyoruz kimin bizden yana olduğunu. Bu güne dek aldandık. Yine de aldanacağımızdan korkuyoruz. Sen söyle. Bu partilerden hangisine reyimizi verelim. Sen öğretmensin bu işleri daha iyi bilirsin. Yalnız çocuğuma değil bana da öğret." Ama nasıl öğretebilirsin...

Evvelâ köylümün radyosunun olup olmadığını sordum. Radyosunun olduğunu söyledi. Kendimin bir rehber olduğumu düşünerek sorusunu şöyle cevaplandırdım: Partilerin radyo konuşmaları başladığı zaman. Radyonu açacaksın. Bütün konuşmaları dinleyeceksin. Hangisinin konuşmaları senin işine geliyorsa işte ona vereceksin oyunu. Dedim.

Köylüm bu cevabı beğendi. "En doğrusu da o" dedi.

Mükremin TEKİN
Kurtköy Öğretmeni — HENDEK

Yüzde Onlar ve Öğretmen

Ömer DURU

Yurdumuzda Halkı aydınlatma, ileri ulusların seviyesine çıkartma ve geri kalmışlığın yüz kızartan damgasını yüzümüzden silmek için gerçekten ileri adımlar atılıyor. Onun içinde gerek devlet yönetenlerimiz olsun, gerek ulusumuz olsun varını yoğunu harcıyorlar bu uğurda... Ne var ki"ittiğimiz ileri" gitmiyor bir türlü. Okul yapıyoruz sırası yok, aracı yok, öğretmen evi yok, uygulama bahçesi yok, kümesi yok, ahırı yok, arılığı yok, çoğununda WC si yok. Yaptırdığımız kafesker gibi okul eskiyip harabe oluncayadek tamamlıyamıyoruz saydıklarımızı çoğu zaman. Arkasından da yeni yeni doğan ihtiyaçlar oluyor.

222 numaralı İlköğretim ve Eğitim Kanunu diye bir kanunumuz vardır. Uygulandığı zamanda çok faydalıdır bu kanun. Ancak elimizdeki olanaklar yüzündendir ki bu kanunun uygulanması bize kolaylık sağlayacağı yerde, karşımıza bir sürü problemler çıkarır. Hem uygulayanlar, hem de uygulama sonucundan fayda umanlar tedirgin olur boş yere. 222 sayılı kanunun "İlköğretimin gelir, giderleri ve plânlanma" bölümündeki 76. maddenin (d) kısmında aynen şöyle bir yer vardır: Köy okullarına gelir sağlamak üzere, tahsis edilen araziden ve okul uygulama bahçesinden elde edilen gelirler hariç köy bütçesine her yıl genel gelirlerinin en az % 10'u oranında konulacak ödenekler."

Anlaşıldığı gibi uygulama bahçesi, okul adına tapulu arazi gelirleri okulun oluyor. Ancak yüzde kaç okulumuz acaba böyle bir olanağa sahiptir. Böylesi okullarımızın elinde kala kala köy bütçelerine konan % 10'lar kalmaktadır. Köyün bütçesi 1000 lira ise okula 100 lira ayrılacak demektir. Bu para ile de okulun tüm ihtiyaçları görülecektir.

Köylerimizde çoğu muhtarların okur yazarlığı yoktur. Bir kısmı halen ceplerinde mühür taşırlar. Hattâ köy ihtiyar heyetindeki kimselerin mühürlerini sürekli olarak cebinde taşıyıp, gerektiği zamanda onların haberi olsun olmasın kullanan köy muhtarlarımız pek çoktur. İş böyle olunca köylerin bütçelerini yaptırabilmek için başka yerlerden "Kâtip" getirmek gerekir. Çok ilçelerde topluca köylere bakan eli işe yatkın köy işlerinden anlayan aylıklı kâtipler bulunur. Bunların aylığı devlet tarafından değil, köy tarafından verilir. Hattâ köy bütçesine böyle bir giderde yazılır. Gelir katip açar salma defterini uygunca salmayı yapar, geliri gidere uydurur. Altını gerekli kimselere imzalatır. Bütçelerin altında "Eğitmen, imam, Okul md." diye imza yerleri vardır. Yani bütçe yapılırken onlarında çağırılması gerekir. Amma ne çağıran olur, ne de öğretmenin imzası var mı yok mu diyen kimse çıkar. (Bu işi Vali bey Yozgat ilinde halletmiş, öğretmen imzası bulunmayan bütçelerin geri çevrilmesini bir yazı ile kaymakamlara duyurmuştur. Anmak isterim.) Öğretmen imzası olmayan bütçelere okul için ne konmuşsa öylecekalır. Öğretmen imzası olsa bile bir şeye yaramaz çok yerde. Hem köy küçüktür, he mde kanundaki "en az % 10'u" kısmı gözönüne alınmaz. Sanki mutlaka yüzde on konması gerekli imiş gibi dondurulur.

Bütçeye konan paraların toplanmasından doğar tüm cıngar. Okul açılmıştır. Öğretmen okulun ihtiyaçlarını listeler götürür muhtara. Hadi bakalım der. Muhtar daha toplayamadım hocam diye atlatır. Haklıdır belki o zaman muhtar. Köylü harmandan kalkmamıştır. Ancak harman biter, aradan üç ay geçer, beş ay geçer bir ses yoktur muhtarda. Kâtip ücreti toplanır, muhtar "hakkı" toplanır. Okulun % 10'u toplanmaz bir türlü. Öğretmen ne kadar sıkıştırırsa sıkıştırsın olmaz bu iş. Kaymakam emreder gene olmaz. Kalır öteki yıla. Öğretmen cebinden harcar bir sürü ihtiyaç amma parasını alamaz köy muhtarından. Hadi bakalım öğretmenle köy muhtarının arası açılmıştır. Yenik düşen öğretmen olur çok zaman. Bazı köylerde muhtarlar makbuz kesmek için bile köy kâtibinin gelmesini beklerler. Dinletemezsiniz okulun sıvasını, aracını v.s. Öyle yerler vardır ki yıllarca bu paralar toplanamamıştır. Kaymakamın okula bağlı oluşu arada bir durumu değiştirir. İlköğretim müdürlerinin işi sıkı tutmaları da buna etki yapar.

Çok yerde muhtar hakkından, kâtip ücretinden önce okul paralarını toplatan çalışan ilçe yönetenleri görüyoruz. İş sıkı tutulunca bal gibi % 10'lar toplanıp yerini buluyor. Hem yalnız % 10 değil bu para bazı kez % 20 - 30 bile oluyor. Yeter ki iş sıkı tutulsun.

Harcamalarda da öğretmenin imzası olmadan bu parayı yalnız başına muhtara vermezler. İlk önce % 10'lar toplanır bir bankaya yatırılır. Ne kadar yatırılmışsa kaymakam ya da ilköğretim müdürlüğünce bu miktar bilinir. Her harcama yapıldığı zamanda durum tekrar bildirilir kaymakama ya da ilköğretim müdürüne. Böylece kalan ve harcanan bilinmiş olur. Hem de köy muhtarının usulsüz harcamasının, fazla fatura almasının önü alınmış olur.

Gelecek yazı:
(Öğrenci devamsızlığı ve İlköğretim Kurulları)

Zorunlu bir açıklama

(Baştarafı sayfa 1'de)

tur!" mantığına dayanan bir savunması var mı? Varsa bulun da koyun ortaya, ondan sonra konuşun. Gerçi Fakir Baykurt'un neşeleri kaçıran bir savunması olmuştur, daha da olacaktır. O da, patavatsızlığa karşı temkin; tekelciliğe karşı değerli olana saygı; her şeyi bilir kompleksine karşı her zaman öğrenmeye hazır tevazu; uyduluğa, peykliğe karşı bağımsızlık; ondan sonra güç birliği, iş birliği...

"Sonuçsuz" denilen direnme kararına gelince: Öğretmenler direnmelerini sürdürmektedirler. Teslim olmuş değildirler, olmayacaklardır. Yapılan plânın son basamağı olarak saptanan boykot hareketini, herkesin keyfine göre başa alıp ona göre bir yargıya varması doğru değildir. 120 yıldır kıpırdamamış öğretmen gücü daha yeni yeni harekete geçirilmekte, direnme sözü, grev sözü edilmektedir... Hem biz de pek çok kararlar ve kampanyalar biliyoruz ki, yıllar geçtiği halde onlar da bir sonuç vermemiştir, ama faydalı olmuşlardır. Toplumsal direncin başka alanlarda belirip etkin olmasına yol açmışlardır. TÖS'ün direnmesini benimseyip aynı kararı alan memur sendikaları vardır. Türk Solu dergisinin haberi olmuştur sanırız.

Son olarak: İstanbul şubemizin iyi kararlarından ve çalışmalarından sevinç duyarız. Tüzüğe uymayan eksik, ya da yanlış işleri varsa onları da düzeltmeye çalışırız. Orası bizim bir şubemizdir. Şubelerimizle didişmeyiz. O bize karşı, biz ona karşı... olmayız. Tekelcilik yapmadığımız için bütün öteki şubeler gibi, İstanbul şubemize de güveniriz. Elbet genel tedbirler aldığımız da olur. Genel merkezler trenlerin önündeki lokomotiflere benzerler. Yokuşa gelince çekip götürürler, inişe gelince firen yapıp yavaşlatırlar. Düze gelince, düzde yolculuk kolaydır, Türk Solu dergisi gibi rahat rahat koştururlar...

FAKİR BAYKURT

Avrupa Görmüş Müdür

TANER AYDAN

Yardakçılığın zirvesine ulaşmış öylesine millî eğitim müdürleri vardır ki Türkiye'de, küçüklükleri bizleri utandırmaktadır. Keşki yalnız yardakçı olsalar, bir de kıraldan fazla kıralcılıkları var kimilerinin... Böyle birini tanıyorum. "Ben Avrupa görmüş müdürüm..." diyerek başlardı konuşmaya. Sonra zırvalar giderdi.

Bir gün içki masasında bir okul müdürüne derki:

"Sürgün öğretmen B.'nin tâyinini merkeze yapacağım, hakkı da, fakat yapamıyorum. Çünkü genel müdürden böyle emir aldım." der ve devam eder. "İstanbul veya Ankara'ya tâyinimi istedim, B.'nin tâyinini yaparsam, onun tâyinini yaptım diye Bakanlık benim isteğimi yerine getirmez."

Avrupa görmüş müdür, lokantalarda görevi ile ilgili konuşmaları yapar, gene tatmin olmaz; aile görüşmelerinde de sürgün öğretmen B. hakkında verir veriştirir. Sürgün B. kendine selâm vermemiş, lokantada ayağa kalkmamış falan filândan başlar, ilköğretim müfettişlerine de bir ön fikir verir. "Büyüğümüzsün", "velinimetimizsin" diye söze başlıyan çevresi Avrupa görmüş müdürde büyüklük kompleksinin gelişmesinde etkili olmuştur epey. Zaten Avrupa da gördü ya... Mesele kalmadı. Hele Avrupa'dan dönerken getirdiği fötrü, pardüsüyü giyip de kentin bulvarına çıktı mı bir, yürüyüşüne bakmadan edemezsiniz.

Boşgeçelim kişisel durumunu. Konumuz görevle ilgiliydi. Kıraldan fazla kıralcı oluşuydu. Gene o konuya dönelim. Ve yakından tanıdığım sürgün öğretmen B. ile konuşmalarına değinelim.

Avrupa görmüş müdür korkusuzdur. Çevredeki parti başkanları ile güzel bir münasebet kurmuştur. Onlar, falan öğretmenin tâyinini şuraya yapın müdürüm demeye görsün, sözlerini tekrarlatmaz, hemen başüstüneyi çeker... Ve isteklerini de uygun veya uygunsuz derhal yapar. Altı dokuzluk resminin klişesi Yerel gazetesinin yönetildiği yerde, masanın çekmecesinde bekler. Köyün birine gitmeye görsün, ikinci gün "...... müdürümüz köylerde bir inceleme gezisi yapmıştır." şeklinde manşet atılır ve resmi derhal kalın puntolar içinde sırıtır... Çünkü o çevreye de yaranmayı iyi bilmiştir. Bir istekleri olmaya görsün, canla başla yapar. Çünkü bunlar hep karşılıklıdır.

Sürgün öğretmen B. birgün makamına çıkar Avrupa görmüş müdürün ve yönetmelikler, genelgeler uyarınca işlem görmek istediğini söyler. Yönetmeliğin bazı maddelerini, kimi genelgeleri çıkarır gösterir. Avrupa görmüş müdür önemsemeyerek, "yönetmeliği, genelgeyi uygulamıyorum, bu benim bileceğim iş." der çıkra. Öğretmen B. "Nasıl olur müdür bey? Yönetmeliğe, genelgeye göre işlem görmeyeceğiz de kişisel görüşlere göre mi çalıştırılacağız." der. Bu kez Avrupa görmüş müdür, "Bakanlığa, Genel Müdürlüğe şikâyet edebilirsin." der. Ve ilâve eder; "Şunu unutma ki, ben bunu söylerken bi yerlerden güç alıyorumdur. Bana gizli emirler geliyordur. Genel Müdürle senin hakkında, henüz sen buraya gelmeden bi şeyler konuşmuşuzdur... Şimdi anladın mı? Anlatabildim mi? Ve sen sıradan öğretmen muamelesi görmek istiyorsun, mümkün mü? Neden tenzili rütbe cezası verildi sana? Hı?"

Avrupa görmüş müdür bu sözleri yüksek sesle söyler ve masanın üzerinde yığılmış tebrik zarflarının üzerini yazmaya başlar.

Öğretmen B. de sesini biraz yükselterek:

"Ben şimdi öğretmenim. Normal öğretmene yapılan muamelenin bana da yapılmasını istiyorum. Dilekçelerim niçin Bakanlığa ulaştırılmıyor? Dört dilekçe verdim bir aydır. Hiçbiri işleme konmadı. Bana bilgi de verilmedi. Bilgi verilmesi gerekmez miydi... v.b" der.

Hiçbir cevap alamaz, B. Sonra makamı terkeder gider...

Aradan bir ay geçmiştir. Öğretmen B. Bakanlığa, Başbakanlığa, Genel Müdürlüğe dilekçe üstüne dilekçeler, yazar, teller çeker ve sıraya alınır sonunda. Merkez okullarındaki açıklar da vekil öğretmenlerle kapatılmış. Hemen alınması gerekir..

Bu bir ay içinde, Avrupa görmüş tecrübeli müdürün etkilediği vali'nin tâyini çıkmıştır. Kente yeni bir vali gelmiştir. Yeni vali, Avrupa görmüş tecrübeli müdüre sorar:

"Merkez okullarında vekil öğretmenle çalıştırılan sınıf var mı?"

"Var vali bey."

"Sırada öğretmenimiz?"

"Var...."

"Niye almıyorsunuz? Öğretmen sıraya girmiştir, sağlık durumu, eş durumu gibi haklı mazeretleri vardır..."

Müdür, pardon, Avrupa görmüş tecrübeli müdür, bundan sonra ancak öğretmen B.'nin merkezdeki vekil öğretmenlerle meşgul edilen bir okulun sınıfına tâyinini yapar.

Çok geçmez, Avrupa görmüş müdür, istediği İstanbul veya Ankara'ya nakledilemediyse de, Ankara dolaylarında bir ile atanır.

Burada kıraldan fazla kıralcılık anlayışı, öğretmene işkence, şu bu önemli, fakat asıl önemlisi İlköğretim Genel Müdürünün öğretmen B. için, Avrupa görmüş tecrübeli müdüre bir gizli emir verip vermediğidir...

—oOo—

Narlı-Gemlik

(Baştarafı sayfa 1'de)

Gemlik körfezinin kuzey yakasında, Gemlik ilçesinin 12 Km. batısındaki Narlı Köyüne 500 metre mesafede, küçük bir koyun içindedir. Kamp yerinin batı ve kuzeyi küçük sırtlarla çevrili olup, poyraza tamamen kapalıdır.

Kumsal 15 metre genişliğinde ve 200 metre uzunluğundadır. Deniz durgun ve sığdır.

Doğa güzelliğinin etkileyici bir örneğidir.

2 — NASIL GİDİLİR:

Narlı köyünün bağlı olduğu Gemliğe, iki yolla gidilir. Kara ve Deniz yolu.

Gemlik, İstanbul - Bursa asfaltı üzerinde olup, Bursa'ya 30 Km.'dir. Günün hemen her saatinde taşıt bulmak mümkündür. Bursa'dan Gemliğe, 10-15 dakika ara ile minübüsler kalkmaktadır. Fiatı 150 kuruştur. Kalkış yerleri: Bursa Garajı, ya da Yeniyol Caddesindeki Gemlik dolmuş yazıhanesidir. İstanbul'dan kara yolu ile gelmek isteyenler Bursa otobüslerine bilet alacak, Gemlik'te inecekler-dir. İstanbul'dan ayrıca Salı, Cuma ve Pazar günleri deniz yolu ile gelmek mümkündür. Gemi, bu günlerde saat 12.00 de Gemliğe varmakta, aynı gün saat 15.00'te tekrar İstanbul'a dönmektedir.

Kamp devrelerinin başlangıç günleri, günün ilk saatlerinden geç vakitlere kadar, Gemlik iskele binasının önünde, yaka ya da kolunda TÖS işareti bulunan görevliler, kampa gelen arkadaşlarımızı karşılıyarak taşıt sağlıyacak ve kamp yerine gitmelerine yardımcı olacaklardır.

Herhangi bir aksilik halinde, arkadaşlarımız iskeleden dolmuş motorları, ya da kara yolundan 150 kuruş karşılığında Narlı köyüne gidebilirler.

3 — KAMP DEVRELERİ:

10'ar günlük devreler halinde yedi devre olarak saptanan kampımızın devre tarihleri şöyledir:

1.	Devre	21 Haziran	30 Haziran
2.	"	1 Temmuz	10 Temmuz
3.	"	11 "	20 "
4.	"	21 "	30 "
5.	"	31 "	9 Ağustos
6.	"	10 Ağustos	19 "
7.	"	20 "	30 "

Kampa katılmak isteyenler en az bir, en çok üç devre kalmak durumundadırlar. Önceden iki, ya da üç devre kalacağını bildirmeyip, kaporasını buna göre yatırmamış olanlar, sonradan devrelerini arttırmak istediklerinde o devre için yer kalmamışsa, kamptan ayrılmak zorunluğundadırlar.

MÜRACAAT ŞEKLİ

1 — TÖS Genel Merkezine,

2 — 21 Haziran 1968 tarihine kadar TÖS İnegöl Şube Başkanlığına,

3 — Kamp açılışından sonra:

TÖS - Narlı Kampı Müdürlüğü - GEMLİK

adresine başvurmak suretiyle olur.

Önceden yerlerinizi ayırtınız.

4 — ÜCRET:

Her devre için 100 TL. kapora alınır.

Ücret, yemek ve yatak olmak üzere ayrı ayrı saptanmıştır.

Sabah kahvaltısı, öğle yemeği ve akşam yemeği olarak, tabldot usulü üç övün verilir. (Yemekler üç çeşittir) Bir günlük yemek ücreti 10,— TL.'dır. 2-8 yaş arasındaki çocuklar için 5,— TL. alınır.

Çocuklar için ayrıca hafif bir ikindi kahvaltısı verilir. 2 yaşına kadar olan çocuklar için hiçbir ücret alınmaz.

YATAK:

Üç ve daha fazla yataklı çadırlarda, kişi başına 250 kuruş yatak ücreti alınır. Çocuklar için ayrıca yatak istemiyenlerden yatak ücreti alınmaz.

İki yataklı çadırlarda, kişi başına 350 kuruş yatak ücreti alınır.

Kampçılar, yastık kılıfı, yatak çarşafı getirmelidirler.

Özel ihtiyaçlar büfeden temin edilebilir.

5 — EĞLENCE - GEZİ:

Kamp için, çeşitli spor ve eğlence araçları sağlanmıştır. Bunlardan ayrıca bir ücret ödenmeden yararlanılacaktır. Öte yandan, her devre için seçkin sanatçıların katılacakları şiir ve müzik şölenleri düzenlenecek, bunlar için de ücret alınmıyacaktır.

Çevrede görülmeye değer yerlere yapılacak toplu geziler (Bursa - Uludağ - İstanbul ve civar köyler) için, geziye katılacaklardan taşıt ücreti alınacak, yemekler "kumanya" olarak verilecektir.

—oOo—

SUÇ KİMDE

Rıza YETİM

Son yirmi yıldan beri Türk Öğretmeninin başına gelen pişmiş tavuğun başına gelmedi. Hiç bir ülkenin öğretmenine böylesine acımasız davrandığı görülmemiştir. Akla gelmeyecek en kötü suçlamalar, ordan oraya sürülmeler, maddi olanaksızlıklar içinde vur abalıya örneği dayanaksız ve güvencesiz kadere terk edilmişlik yalnız bizim öğretmenlerimizin yazgısı dünyada. Ama bu yazgıyı böyle yazanları yetiştirme suçu da yalnız bizim öğretmenlerimizde, bizde.

Örneğin, bu gün bölük - pörçük haldeysek; karakışta ordan oraya sürülüyorsak; evimiz taşlanıyor, bıçaklanıyorsak; maddi olanaklardan yoksun, güvencesiz, unutulmuşluk içindeysek; politikacıların elinde ayrı kamplara bölünmüş, birbirimi suçlar duruma getirildiysek; güçlü bir örgütte birleşmemişsek suç bizde. Suç bizde ki, kırk yıldır A B C öğretmekten başka bir şey yapmamışız. Bir şey yapmamışız ki, okutup eğittiğimiz kaymakamlarımız, valilerimiz, savcılarımız, yargıçlarımız, milletvekillerimiz ve bakanlarımız bizden yana değil. Onlara erdemi, onlara eylemi, onlara yürekliliği belletememişiz. Bundan tüm başımıza gelenler..

Ne demişti Başöğretmen Atatürk? "Yeni kuşaklar sizin eseriniz olacak" dememiş miydi? Demişti ya, biz kötü tohum ektik, ektiğimizi biçiyoruz. Sütten çıkmış ak kaşık sanmayalım kendimizi. A B C öğrettiklerimiz elbette bizden bunu isteyecekler. "Öğretmenin görevi A B C öğretmektir" diyecekler. Sonra da sınırı geçenler cezalandırılacak elbette.

Ya tümümüz sınırı geçsek ne olur? Böyle kıyımlara girişebilirler mi? Girişemezler doğal olarak. Yönünü bulan, sorunlarına sahip çıkan, tepeden bakanlara gerekli dersi verebilen ve de uygarlık bayrağını çeken bilinçli güce kimsecikler bir şey edemez. Edemezi şöyle dursun, onun önünde saygıyla eğilir.

Bugünün öğretmeni inanlı, savaşçı, ülkücü ve de güçlü olmak zorundadır. Hiç bir eğilimin, hiç bir çıkarın tutsağı olmadan, mutlu Türkiye'yi yaratmak görevimizdir. Bu görevi yaparken izleyeceğimiz yol, Atatürk'ün bize gösterdiği bilim ve uygarlık yoludur. Gerçek ulusseverlik, öteki adıyla milliyetçilik te budur. Bu yolun kıyısında köşesinde dolananların ya da ters yönde gidenlerin kulağını çekmek te gerçek aydınara ve öğretmenlere düşer.

Alınmıyalım ama, suç bizde. Kırk yıldır ezberci yetiştirdik. Bizi de ezberci yetiştirdikleri için, birimiz o yana, birimiz bu yana çekip duruyoruz. Biz böyle çekip durdukça da, bizim gücümüzden korkanlar, istedikleri gibi çalıp oynuyorlar. Hem yaldızlı söylevler çekiyorlar, hem de bildiklerini işlemekten geri durmuyorlar.

Bu böyle sürüp gidemez. Külâhı elimize alıp düşünelim. Eyleme geçmenin zamanı gelmiş değil, geçmiştir bile. Yetiştireceğimiz yeni kuşakları "Her şey Türkiye içindir" ilkesi içinde bir güzel eğitelim. Bir örgütte birleşip, gücümüzü gösterelim, sesimizi duyuralım. Unutmıyalım. öğretmen horlanan, acınan, ezilen kişi değil, ders veren, saygı duyulan ve de yol gösteren kişidir. Bizi bizden sonra gelenler aklayacak. Davranın savaşa!

İrticaı Teşvik Ediyorlar

(Baştarafı sayfa 1'de)

mene verilen disiplin cezası Yüksek Disiplin Kurulunda reddedildi. Sonra, eğitim işinde hiçbir olumlu eylemi görülmeyen Millî Eğitim Bakanı okullarda "mini etek" yasağını çıkardı.

ŞİMDİ DE URFA OLAYI:

Milliyetçi Öğretmenler Sendikası varmış. Bu sendikanın bir üyesi Urfa'da burun deliklerine kadar maskelenmiş, topuklarına kadar çuvala girmiş. Bu kılığın, öğretmenlerle ilgili yönetmeliklere uymadığını hatırlatan temiz yürekli gerçek milliyetçi ve Atatürkçü Millî Eğitim Müdürü Selâhattin Güvenç'in kokuşmuş irticaın saldırılarına hedef olduğunu görüyoruz. Ama ne 31 Mart çılgınları, ne Menemen'de kuduranlar irticaı hortlatamadılar. Milliyetçilik boyasına bürünmüş ticaret ortaklıkları da emellerine ulaşamıyacaklardır.

Gerede'de Tiyatro

Geçen sayıda haberini yayınladığımız Gerede Şubemizin genç üyelerinin sahneye koydukları 72. KOĞUŞ, geri çevreleri çok rahatsız eden başarılı oyundu. Gerede halkı ilgi ile izlediler. Başarılar dileriz.

Tös Ülküsü

(Baştarafı sayfa 1'de)

şamaları ve daha verimli bir ortamda çalışmaları için tasarılar hazırlayıp parlâmentoya iletecek, kanunlaşmasını sağlamaya çalışacaktır.

Anayasamızın ruhu ve espirisi doğrultusunda Türk Millî Eğitiminin amaçlarını gerçekleştirmek, meslekî ve kültürel gelişmeyi sağlamak en başta gelen görevimizdir.

Yasalarımız, kamu personeli sendikalarının siyasî her hangi bir kuruluşla ilişki kurmasını yasaklamıştır. Bu bakımdan TÖS'ün hiç bir siyasî kuruluşla bağlantısı yoktur. Bunun aksini söyleyenlerin iddiaları tutarsızdır. TÖS, hukuku zedeleyici bir eylemde bulunursa ulus adına görevli savcılar, bağımsız mahkemeler vardır.

TÖS'ün yurt ve ulus sorunlarının çözümlenmesinde de elbette görüşleri olacaktır ve vardır. Bu görüşler ulusal, bilimsel, aklın öngördüğü ve yarınların emrettiği yönde olacaktır, olmaktadır. Biz çabamızın yüce ulusumuza hizmet olduğuna inanıyor ve bu inancımızın bize verdiği mutluluk içinde çaba gösteriyoruz. Çalışmalarımızın da sevindirici sonuçlar verdiğini görüyoruz. TÖS ülküsü yurdumuzun her yanına daha bir hızlı, daha bir bilinçli yayılıyor.

TÖS, öğretmenin ülküsü olduğu gibi, halkın da ülküsü olma yolundadır.

Mutlu yarınlar...

ÜLKER İNCİRLİOĞLU
TÖS Adana Şube Başkanı

—oOo—

ÇAĞRI

Bu halk,
Bu ırgat,
Bu çıplak, yalınayak,
Bu sefil insan bizim demezler.
Eğilmezler bize...
Bakmazlar yüzümüze,
Yolumuza, suyumuza.
Yazın; ırgatlıkta,
Gecemiz gündüzümüz,
Kışın:
Ahır sekisidir yerimiz.
Satılmış uşaklar,
Sülükler yara etti omuzumuzu,
Teksaslı yurdumuzu
Konak etti...
Çiğnendik ayak altında.
Durmayalım be kardeşim,
Kayalım ayaklarının altından
Patadak düşsünler yere,
Yarılsın göbekleri,
Kırılsın pipoları,
O manda enseleri.
Çırpın be kardeşim çırpın,
İndir omuzundan vur yere;
Al sopanı,
Sık yumruğunu,
Yumruklar insin,
Uşaklar,
Sömürgenler sinsin,
Sömürme dinsin be kardeşim.

AHMET YAĞBASAN
Boğazlıyan

Sinop Semineri

(Baştarafı sayfa 1'de)

engellerin çözülmesine dayandığını bütün incelikleriyle anlattı. 2. Başkan tek sendikanın gereklerini ve yararlarını anlattı.

Sinop seminerinde özel idareler memurları sendikasının Genel Başkanı, memur hakları konusunda konuşma yaptı.

Sonra ilköğretmen okulu din dersi öğretmeni Emin Cansız bazı şüpheler yaratma amacını taşıyan sorular sordu. Bir müezzin ılımlı konuşması ile din adamlarının hiçbir zaman öğretmenlere karşı olmayacağını belirtti.

Gerze başkanımız Cevat Belovacıklı ile üyemiz Halil Karaman soruculara gerekli cevapları verdiler.

Ayancık, Türkeli, Çatalzeytin, Erfelek, Gerze, Boyabat, Taşköprü, Kastamonu şubelerimiz ziyaret edildi. Buralarda yapılan sohbet toplantıları pek yararlı oldu. Karabük ve Gerede şubelerimiz ziyaret edildi. Karabükte soruşturma geçiren yöneticilerin inançlı ve cesur tutum içinde oldukları sevinçle görüldü.

—oOo—

Vahşet

Yurt gerçeklerini savunan, Yurt sorunlarını dile getiren Türk Öğretmenine gün geçtikçe iftira, saldırı ve cana kıyma eylemleri artmış bulunmaktadır.

Kars - Selim İlçesi Eskigazi köyü ilkokulu öğretmeni Yusuf Sülü'yü aynı köyden Ömer Polat, Binali Polat, Binali Kaya, Gülali Kaya, Kamber Polat, Şekerali Şimşek, Koçali Şimşek ve Serdar Aktemur tarafından 12.5.1968 pazar günü öldürmek kastıyla pusuya düşürerek tabanca ile vurmuşlardır. Binali Kaya ve Polat Kaya tarafından boğulmak üzereyken civar halkı ve çobanları tarafından kurtarılan öğretmen Yusuf Sülü Kars Devlet Hastahanesine kaldırılmıştır. Suçlualrdan ikisi hariç diğerleri Adalete teslim edilmişlerdir.

Tös Şube Yöneticilerine

(Baştarafı sayfa 1'de)

7 — Varsa delil niteliğinde başka belgeler.

ADLÎ MAHKEMELERCE İZLENECEK DÂVALAR İÇİN GEREKLİ BELGELER.

1 — Şube Yönetim Kurulunun yardım yapılıp yapılmaması hakkındaki kararı,

2 — Dâva konusu olayı genişçe anlatan bir rapor,

3 — Dâvanın görülmekte olduğu yer, mahkeme, duruşma gün ve saati, dosya numarası,

4 — Hukuk yardımı istiyen bir dilekçe,

5 — Üyelik Belgesi.

Bu belgeler tamamlanmadıkça hukuk yardımı yapılmasına karar verilememektedir.

Duyurulur.

Sayın Yurttaş

Ulusuna ve ülkesine hizmet etmeyi baş ülkü edinen Türkiye Öğretmenler Sendikası Tarsus Şubesi olarak, Tarsus'umuza yararlı olacak bir işe girişmiş bulunuyoruz. Aşağıda açıklıyacağımız bu önemli çabaya senin de katılacağını umuyor, her zaman olduğu gibi bu çabanın da senin desteğinle gerçekleşeceğine inanıyoruz.

Bilindiği gibi, toplumların ilerlemesini sağlıyan en önemli araç EĞİTİM ve ÖĞRETİM'dir. En iyi yurttaş olma, yurda hizmet etme yolu eğitim ve öğretimden geçer. Çocuklarını okutmayan toplumlar, hiç bir yönden tam olarak kalkınıp yükselemezler.

Türk ulusu, eğitim ve öğretime çok önem verir. Çocuklarının en iyi şekilde yetişmesi bilgili ve uyanık bir insan olarak hayata atılmasını ister. Ne var ki, böyle düşünmesine rağmen, bugün milyonlarca Türk ailesi, içinde bulunduğu ekonomik yetersizlikten yani yakasına yapışan yoksulluk yüzünden çocuğunu okutamamakta bunun acısı içinde kıvranmaktadır. Özellikle köylü yurttaşlarımız ve şehirde oturan dar gelirli - işçi yoksul ailelerimiz yüzyıllardan beri bu acının içindedirler. Bu kesimin çocukları ilkokuldan yukarı bir okulda okuma imkânına sahip olmuyorlar. Bu yüzden de "kara bir talih'in kadrine uğramış birer bahtsız" insan küskünlüğü içinde topluma giriyorlar.

Devletimiz bu durumu düzeltmek, her yurttaşı, kabiliyetleri ölçüsünde okutmak için Anayasaya hükümler koymuştur. Bu hükümler gereği olarak, çaba harcanmaktadır. Fakat her alanda olduğu gibi içinde bulunduğumuz şartlar dolayısı ile devlet bu işi de gereği gibi gerçekleştirememektedir.

Biz Türkiye Öğretmenler Sendikası Tarsus Şubesi olarak, devletimizin eğitim, öğretim alanındaki çabasına katılmak ve bu konuda halkımızın da desteğini sağlamak amacı ile Tarsus'ta bir ÖĞRENCİ YURDU yapılması kampanyası açtık. Gerçekleştireceğimiz öğrenci yurduyla, yoksulluk içinde bulunan yurttaşlarımızın çocukları için büyük bir okuma imkânı yaratmış olacağız.

Açacağımız öğrenci yurdu dağ köylerinden ve gecekondu semtlerinden okul sıralarına gelip de, yersizlikten, gıdasızlıktan, ışıksızlıktan başarısız duruma düşen ve hayata küskün bir ruh hali içinde geri dönen talihsiz çocuklarımız için bir umut kaynağı olacaktır.

SAYIN YURTTAŞ

Bu millî çabanın gerçekleşmesi, hepimizin konuya eğilmesine ve maddî yardımların esirgenmemesine bağlıdır,.

Her millî dâvada olduğu gibi bu konuda da, yanımıza ve yardımımıza koşacağına inan ve güvenimiz tamdır.

NOT :

1.	Ziraat Bankası	17072
2.	Türk Ticaret Bankası	111 - 5767
3.	Halk Bankası	414 - 00217
4.	İş Bankası	591
5.	Akbank	11234
6.	Pamukbank	7374 - 8
7.	Garanti Bankası	2980
8.	Vakıflar Bankası	6210
9.	Yapı ve Kredi Bankası	920050

Nolu hesaplarımız bağışlarınızı beklemektedir.

Saygılarımızla
TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI
TARSUS ŞUBESİ YÖNETİM KURULU

Cam kırılır inanç artar

23 Nisan 1968 günü Divriği Merkez öğretmenlerinden kıymetli Hocam Hasan Döne ile Ali Ergün'ün camları kırılarak tehdit yazıları atıldı. Üzüldüm, çok çok üzüldüm. Yıllarca Anadolunun kaderiyle başbaşa kalmış köylerin de onlarla kader arkadaşlığı yapan, bizler gibi köylü çocuklarını aydınlığa kavuşturanlar emeğinin mükâfatını görüyor; tehdit ediliyorlar. Buna üzüldüm.

Üzüldüm, sırf TÖS'e üye oldukları için camları kırılıyor, sırf "birlikten kuvvet doğar" fikrine inandıkları için tehdit ediliyorlar. Sırf aydın kişiler oldukları için hakarete uğruyorlar.

Tehdit eden, cam kıran, yüce Adaletin tecellisiyle elbette lâyık olduğu cezayı görecek, yahut yakayı ele verecektir.

Ancak bir TÖS'lü olarak şuna inanıyorum ki, bu hakaret sadece Hasan Döne hocamla Ali Ergün'e değil, bilinçli, şuurlu TÖS camiasınadır.

Ey cam kıran, tehdit savuran; ey korkak, medenî cesaretten yoksun sefil, şunu iyice, inandığın kara yüzlü inançdan daha iyice bil ki, TÖS'lü kaba kuvveti şiddetle tel'in eder.

Var mı bizimle karşı karşıya fikrî münakaşa edecek cüret ve bilgin gel seninle yam yamca değil sütunlarda, derneklerde medenîce çarpışalım. Hasan Döne, Ali Ergün ve daha nice değerler gider, inanki fikirler ölmez.

Sendikacılık suç değil, kanunların hak tanıdığı siyasî görüşten azade bir kuruluştur. Fakat unutma ki, Haneye Hakaret Kanunî suç, yobazlık insanlığın kabul etmiyeceği çirkefliktir. TÖS'ü oku korkma açığa çık fikrini yaz.

SADIK SAMİ BAŞHAN

Dil ve Ulusculuk

AHMET KÖKLÜGİLLER

Bizde ulusculuk eylemi, dil ile başlar. Önce bir "moda" biçimindeki Türkeli'ne girip, sonra Türkçe'yi kapı dışarı edecek kadar etkisi artan arapça ve farsçayı, bir "ferman"-la Anadolu'dan kovmak düşüncesi, kuşkusuz ulusal bir bilincin sonucudur. Karamanoğlu Mehmet Bey; "Bundan böyle, divanda, dergâhta, mescitte, meydanda Türkçeden başka bir dil kullanılmayacak!" derken, elbette bir Türk olmanın bilinci içindeydi. O günlerin içinden gelen Âşık Paşa, bir şiirinde şöyle der ve Türkçenin, aşağılık bir yabancılaşma "moda"sının sonunda ne hale düştüğünü anlatmaya çalışır:

"Türk diline kimse bakmaz idi
Türklere hergiz gönül akmaz idi
Türk dahi bilmez idi bu dilleri
İnce yolu, ol ulu menzilleri.."

Karamanoğlu'nun o güzel ve etkili "ferman"ı iledir ki, Türk'ün "ses bayrağı" olan Türkçe, sonraki kuşaklara aktarılmış, arapça ve farscanın emperyalizmi altında büsbütün yok olmaktan kurtarılmıştır.

Ama gene de, arapca ve farscanın saldırısından çağlar boyunca kurtulamamıştır Türkçe. Karışık, melez bir "osmanlıca" halk ile devlet örgütü arasında, bir duvar gibi varlığını sürdürmüştür. Osmanlı devlet örgütünde, alt yapı ile üst yapı arasındaki kopukluğun başlıca nedenlerinden biri de, araya giren yabancı kültürlerin bir "sentez"i olan Osmanlıcadır.

Osmanlıcaya karşı, ilk yoğun tepki, Tanzimat'tan sonra başlar. Batıda eğiti mgörmüş Şinasi, Namık Kemal, Ziya Paşa, Ahmet Vefik gibi aydın veuluscu yazarlar, Türkçeye bir kişilik kazandırmak isterler. Bu akım, bu girişim, "Edebiyat-ı Cedide" ile kösteklenirse de, çalışma, Ahmet Mithat Efendi, Şemsettin Sami gibi aydınların çalışmalarıyla 1912 yıllarına ulaşır.

1910'dan sonra başlıyan, Türkçülük akımının temel çekirdeği dil'dir. "Genç Kalemler" dergisi çevresinde yoğunlaşan yeni girişimlerde, dil ile ulusculuk arasındaki yakın ilişki, daha bilinçli olarak sezilmeye başlanmıştır. Osmanlı Devletinin çöküşünün bir "kültür" sorunu olduğu, bunun da giderek, dile gelip dayandığı görülmüştür. Bu düşünce iledir ki, ilkkez, Türkçe derli toplu bir dil hale getirilmek istenmiştir. Türkçülük kavramı içinde gelişen "halkçılık" ilkesi, bundan sonradır. Halkçılığa, dilin aracılığı ile varılmıştır. Değerli halk bili muzmanı P. Naili Boratav'ın dediği gibi: "Bizim halkımız Türkçe konuşuyor, edebiyatımız onun anlayacağı şekilde gelişmelidir" denmiştir.

Türkçülük akımı içinde, "ulusal edebiyat" adı altında başlıyan kültürel eylemin ana etkeni dildir. Bir kültür ulusçusu olan Ömer Seyfettin, yazdığı sade üslûplu hikâyeleriyle, salt sanat alanında değil, yabancı diller saldırısından Türkçeyi önemli ölçüde uzaklaştırmıştır.

Ulusal dile varma amacı, araya Birinci Dünya Savaşı'nın gimesiyle aksamış, bu konuya ancak Kurtuluş Savaşı'ndan sonra dönülebilmiştir. Bilindiği gibi, dil sorununu, Türkçenin yüzyıllardan beri sürüp gelen çilesini, devrimci atılımı ile Atatürk çözümlemiştir. Atatürk, kendisinden önceki çabaları da göz önünde bulundurarak, Kurtuluş Savaşı sonrasının en anlamlı devrimlerinden birini dilde yapmıştır. Daha önceki çabalar gibi, Atatürk'ün dil devrimi de, gücünü Türk ulusculuğundan almıştır.

Dil Devriminin temeli, Atatürk'ün şu sözlerinde bulur yankısını ve felsefesini:

"Ulusal duygu ile dil arasındaki bağ çok kuvvetlidir. Dilin ulusal ve zengin olması, ulusal duygunun gelişmesinde başlıca etkendir. Türk dili, dillerin en zenginlerindendir. Yeter ki, bu dil bilinçle işlensin.

Ülkesini, yüksek bağımsızlığını korumasını bilen Türk ulusu, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır."

Harf devriminin yapılması, arkasından Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurum'unun kurulmaları; "hindo - Avrupalı" kültüre karşı ortaya atılan "Güneş - Dil Kuramı" çalışmaları, bu temel felsefeye dayanır. Türkçenin köklü bir ulus ve kültür dili olması amacına uzanır. Atatürk'ün ölünceye dek, bu konu ile yakından ilgilenmesi başka türlü açıklanamaz. Yeni bir Türk uygarlığı ve kültürü yaratmak istiyordu Atatürk. Bunun için de, önce bir sağlam uygarlık dili yaratılmalıydı.

Görülüyor ki, şimdilerde birtakım "osmanlı" hayranı kişilerin ve çevrelerin yaptıkları gibi, dil devrimine ve Türk Dil Kurumu'na karşı çıkmanın "ulusculuk"la bir ilişkisi yoktur. Çünkü özledikleri "saray" ve onun dili olan "osmanlıca"dır. Yabancı kültürleri ve onun kalıntılarını savunanlar "uluscu" olamazlar..

Vasıfsız Yönetici ve Sendika Sorunları

CELÂL ÖZDEMİR
TÖS Avukatlarından

Sendika üyelerimizin karşılaştığı son olaylar beni bu konuya eğilmeye sevk etti, biz nerede haksız bir olayla karşılaşmışsak hemen arkasında vasıfsız bir idarecinin olduğunu görüyoruz. Kendisi günümüz insaları arasında yaşıyor. Günümüz insanları ile âmir - memur ilişkileri kuruyor, dostluklar kuruyor, arkadaş oluyor, hizmet ediyor, hizmet istiyor, tesadüflerin neticesi de olsa bir makam işgal ediyor. Ancak çağımızın gerçeklerinden ve bu yurt üzerinde yürürlükte bulunan kanun ve nizamlardan habersizdir. Makamının yürütmekle görevli olduğu kamu hizmetinin gaye, fonksiyon ve hedeflerinden habersizdir bu bilinçsizliğin karanlığında âmirine yaranmak, memurlarını kapı kulu gibi görmek ve koltuğuna sıkı sıkıya sarılmak onun için tek gaye oluyor. Bütün ümidimiz basiretli bilgili kanunlara içten saygılı idarecilerin var olabilmesindedir. Meşhur Fransız hukukçusu Duquıt'nin de dediği gibi "İdare edenleri kanunlara ve nizamlara içten bağlı olmayan bir toplum gerçek demokratik bir idareye kavuşamaz".

Sultanhisar ve Söke'de sendikamız üyelerine maaşlarını mutlaka milliyetçi bir mutemetten almaları için baskılar yapıldı ve emirler çıkarıldı. Gerektiği an mutemetin azledileceği, maaşların geciktirileceği, Sendika üyelerinin sürgüne gönderileceği, hepsinin karalisteye alınacağı tehdidinde bulunuldu. Biz durumun kanunsuz olduğunu kanunlara saygı gösterilmesini, kanunların himayesinde meşru bir kuruluş olarak Sendikamıza baskı yapılmamasını istediğimizde aldığımız cevap "Aramızdan çekilin, sendikacılıktan vaz geçin" gibi lâflar oldu. Buyurunuz, bir yandan sendikasız demokrasi olmaz diyoruz. Emekçi kitlelerin işçi ve memur sendikaları halinde birleşmesini ve bu düzen içinde yerlerini almalarını istiyoruz. Bir yandan bu kanunları titizlikle yürütmesi gereken idareciler, bu kanunlar çerçevesinde kurulan teşekküllerin dağılması ve yıpratılması için yetkilerini tecavüz ediyorlar.

Bu tip yetkililerin Âdil Türk Hâkimleri önüne getirilmesi güç de olsa mümkündür. Ancak üyelerimizin maaş gecikmesine tahammülü yoktur. Karşı taraf oyalayıcı tüm tedbirleri alıyor. Bu sebeple gerekli ilk tedbir olarak maaş gecikmesi halinde bordroyu hazırlayıp zamanında tahakkuk için arzetmek, tahakkuk ettirilmediği takdirde durumu tevsik için Noter kanalıyla yine aynı gün bir protesto çekerek idareyi temerrüde düşürmek ve hemen ihmâli görülen ilgililer hakkında yetkili idare kurulundan sorumlular hakkında lüzumu muhakeme kararı verilmesini istemek, ayrıca bu protesto tarihinden itibaren hukuk mahkemelerinde gecikmeye sebep olan idarî makamdan gecikme sebebiyle uğradığımız diğer zararları da talep etmek gerekmektedir.

Sendikamız bundan böyle bu tip olaylara da kendisini hazırlamalıdır. Maaş gecikmesi halinde bordrolar gereğince maaşlar sendika tarafından ödenmelidir. Biz TÖS'ün bu olanaklara sahip olduğundan eminiz. Ancak yüklü bir görevi olan sendikanın aidatlarını en az 10 liraya çıkarmasının daha büyük yararları olacağını sanıyoruz.

Sendikalardan yoksun bir toplumun hürriyetten söz etmeye hakkı olmasa gerektir.

Düğümü Ellerimiz Açacak

Tüm yaşantımız zerzebil
Gecelerimizde hüzün
Bahtımız kördüğüm
Açabilmek zor,
Anılarımız gözyaşı, gam
Yaşamak mı bu böyle Kardeşim?
Birdilim ekmek düşümüzde
Boşlukta kaldı ellerimiz.
Elleri çaldı, elleri usumuzu
Afsunda yumuldu gözlerimiz.
Varla yok arası bir dünya
Çağdan uzak yaşamımız
Bir ömür boyu bekledik
Gelir mi diye ecel
Yahut mutluluğumuz.
Yaşamak mı bu böyle Kardeşim?
Çatladı yalınayaklarımız.
Kalmadı gayri umut
Son gücümüzü harcamaktan öte.
Tüm eziklikler paydos diyoruz,
Katılsın savaşımıza ellerimiz.
Aydınlık yarınlar bizim
Bu böyle biline...
Biz Ahmet oğlu Mehmetler,
Açıldı gözlerimiz.

AHMET ERGÜN — Orhaneli

TÖS'ün Gücünden Korkanlar

(Baştarafı sayfa 1'de)

ğımız şey: Düşünceye saygı ve huzurdur. Ancak o zaman Atatürk'ün yıktıkları üzerinde yaptıkları kale gibi yükselecektir. Öğretmenlerin vereceği savaş ise TÖS çatısı altında olacaktır.

İlk insanlar, Tanrılardan korktukları için, tek Tanrı yerine çok Tanrılı dinleri kabul etmişlerdir. Öyle oldukta, Tanrılar birbirleriyle uğraşmaktan insanlara zaman ayıramıyacaklardı. Gerçekten de Tanrılar hep birbirleriyle savaştılar, insanlar da işlerine gittiler... Tanrı ki, kâinatın en âdili, en âlimi en iyisidir. İki olunca, döğüşmekten kendini alamıyor.

İşte, TÖS'ün gücünden korkanlar, bu insanlık oyununa başvuruyorlar. "Parçala ve seyret!"

Kademe Sendikacılığı dedirtiyorlar bir öğretmenin ağzından. Sonra birleşiriz diyorlar. Temelde birleşmek, kenetlenmek varken, çatıda birleşmek de ne oluyor? O zaman kapılar, pencereler, bacalar bizi ele vermez mi? Temelde verilecek savaş daha iyi ve daha sağlam olacaktır. Orada birikir, birleşir, anlaşırsak toplumdaki yerimizi birden alıverdiğimizi hayretle göreceğiz.

—oOo—

Tiyatro Çalışmaları

(Baştarafı sayfa 1'de)

Hekim) oyununu oynadı. Şubemiz üyelerinden olup Irmak boyu köylerinde çalışan arkadaşlarımızın ilköğretim müfettişi rehberliğinde sahneneye koydukları eserde:

1 — Halim Büyükbostan - Zoraki Hekim
2 — Esma Çelik - Martin
3 — Zeki Kazar - 1. Uşak Lukas
4 — Süleyman Gültekin - 2. Uşak Valer
5 — Lama Gözgün - Jaklın
6 — Hasan Sabri - Görent
7 — Hüseyin Yeğin - Jeron Baba
8 — Gülşen Tunç - Lusinde
9 — Hüsamettin Değirmenci - Bir hasta sahibi, olarak sahneye çıktılar ve başarı gösterdiler. Varolsunlar.

Ahmet Aksakal

ATATÜRK'ÜN PORTRESİNİ HALI ÜZERİNE İŞLETTİ:

Daha önce Ata'nın kalpaklı resmi bej üstüne siyah dokunmuştu. 250 TL.'ye satılan kalpaklı Atatürk rağbet gördü.

Aksakal şimdi siyah fon üstüne Atatürk'ün yeni bir portresini işledi. (51X61) Cm. boyutunda dokunan portrenin kenar suları Ata'nın (Muallimler yeni nesil sizin eseriniz olacaktır.) sözlerinden meydana gelmiştir.

Aksakal'ın bu eseri 200 TL. fiatla ödemeli olarak gönderilir.

İsteme Adresi: Ahmet Aksakal, Senir Kasabası
Keçiborlu — İsparta

—oOo—

Öğrencinin Dünyası

Yazanlar: Özgen Seçkin, Selim Aksakal

İki öğrencinin yazdığı bu kitap dikkatle okunacak bir kitaptır. Biz öğretmenlere pek çok bakımlardan ışık tutmaktadır. Fiatı 5 lira olan kitabın sipariş adresi üzerinde yoktur. Özgen Seçkin, Artvin Er. Sanat Enstitüsünde son sınıf öğrencisi imiş. Kitabı içtenlikle tavsiye ederiz.

Keşan Tös Şube Başkanlığından

1964 - 1967 Yıllarına ait duyuna kalmış olan Eğitim Ödenekleri ilçemize gelmiştir.

İlçemizde görevli iken, başka iller emrine atanan öğretmen arkadaşların, duyuna kalan eğitim ödeneklerinin alınabilmesi için aşağıda örneği yazılı ikişer nüsha mutemet dilekçelerinin çok acele Keşan İlköğretim Müdürlüğüne gönderilmesi ilân olunur.

Dilekçe Örneği:

Keşan Malmüdürlüğüne,

İlçeniz .... Köy okulu öğretmeni iken duyuna kalmış olan .... yıllarına ait eğitim ödeneklerimi almaya İlköğretim Müdürü Yaşar Göksoy'u mutemet tâyin ettiğimi arzederim.

İlzemizdeki Görev yeri **Yeni Görev yeri** **Adı ve soyadı**
Adres

TÖYKO
matbaası
Her çeşit basım işlerini ucuz ve kaliteli olarak yapar
Rüzgârlı sokak no: 15
ULUS — ANKARA

Başyazı

İşveren Oyunları

(Baştarafı sayfa 1'de)

tika... bunlara bulaşmayın, tarafsız kalın diyorlar. Bizim yansız, yönsüz, fikirsiz, inançsız, sorumsuz kimseler olmamızı, yerini bulamamış şaşkın yaratıklar gibi ortalarda kalmamızı istiyorlar. Atatürkle Kürt Saidi, Anayasa ile Mecelleyi tutuşturup, aman tarafsız kalın diyorlar. Bütün bu saydıklarımdan birer bahane çıkarıp kuruluşlarımızı birbirine düşürüyorlar. Bir tek amaçlar vardır, devrimci mücadeleyi duraklatıp hoh diyeceklerdir. Bunun için iç ve dış sömürüyü, bozuk sermaye ve toprak düzenini, geri üretim biçimini konu almış devrimci güçlerin önüne yan konular çıkarıp dikkatleri sapıtıyorlar. Bunu sadece bize değil bütün devrimci güçlere, kuruluşlara yapıyorlar. Yan sorunlarla, mesleki sorunlarla, maaşlara zam yaptırmakla uğraşsınlar, birbirlerine girsinler, temel sorunlara eğilemesinler, biz de onları yutalım, rahat edelim, diyorlar. Tâ ezelden beri, dünyanın her yerinde işverenin namert bir oyunudur bu! Kademe kademe diyerek işte bu oyuna düşüyoruz...

TÖS'ün devrimci savaşı, bütün memur sendikalarına örnek sayılmaktadır. Toplanıp son günlerde aldıkları kararlar bunu gösteriyor. Üzerimizdeki baskıların artması, uyduruk kuruluşların birbiri ardından ortalığı sarması hep bunu gösteriyor. "Bizim derdimizi biz biliriz, biz çözeriz, biz çoğuz, ilkokul öğretmenleri horlanıyor, ortaokul öğretmenleri eğitim ödeneği alamıyor, müfettişler ihmal ediliyor!.." gibi sloganların, temel sorun bunlar imiş gibi öne alınması, bizim yararımıza değil, zararımızadır. Çokluğun önemi mutlak değildir. Köylü de çoktur, hattâ en çoktur ama sürünmektedir. Ayrı ayrı hiçbir büyük derdi, hattâ küçük derdi çözemeyiz. Horlanan sadece ilkokul öğretmeni, az alan sadece ortaokul öğretmeni, ihmal edilen sadece müfettiş değil. tüm öğretmenlerdir, emek veren, altın teri döken tüm halkımızdır. Öğretmenlerin perişan hali, halkın perişan halinden gelmektedir. Çünkü 120 yıl olmuş hâlâ etkin olarak örgütlenememişlerdir. Çünkü hâlâ bocalamaktadırlar. Güçlerini göstermeleri daha yeni yeni başlamaktadır. Ne olduğumuzu, nereden geldiğimizi lütfen tarih içinde düşünelim.

TÖS'lü yönetici ve üyelerin bu uyanıklığı bütün meslek çevrelerine yayması, halkı uyarma görevini başarıyla sonuçlandıracak ölçülerle göreve sarılması, yılmaz ve yıkılmaz olması gerekmektedir.

TÖS * Türkiye Öğretmenler Sendikası Yayın Organı * Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni Türkiye ÖğretmenlerSendikası Genel Merkezi adına İ. Safa GÜNER * Teknik Sekreter: Murat ŞEN * Haberleşme adresi: Ihlamur sokak no. 10/6 - 7 Yenişehir - ANKARA * Fiatı: 25 Kuruş * Telefon: 17 49 27 * Abone şartı: Yıllığı 6 TL. * Abone ücreti, Ziraat Bankası Yenişehir Şubesi Ankara 25527 numaralı hesaba yatırılır * TÖS, 20 bin adet basılmaktadır * İmzalı yazıların fikir sorumluluğu yazarlarına aittir * Gönderilen yazılar ba sılsın, basılmasın geri verilmez * Gazetemizin adı belirtilmeden yazı aktarılamaz * Gönderilecek yazıların birbuçuk sayfadan fazla olmaması önemle hatırlatılır.